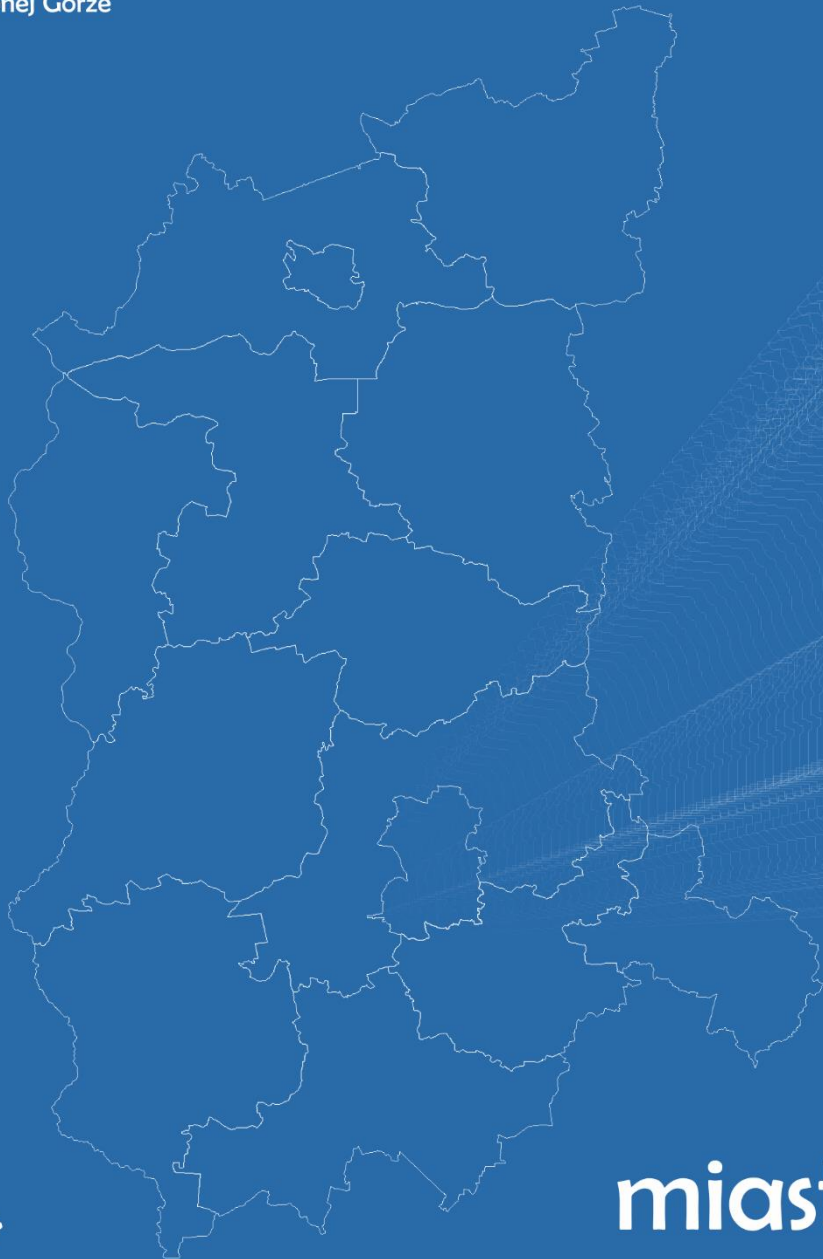

Urząd Statystyczny
w Zielonej Górze

Zielona Góra

miasto połączonych możliwości

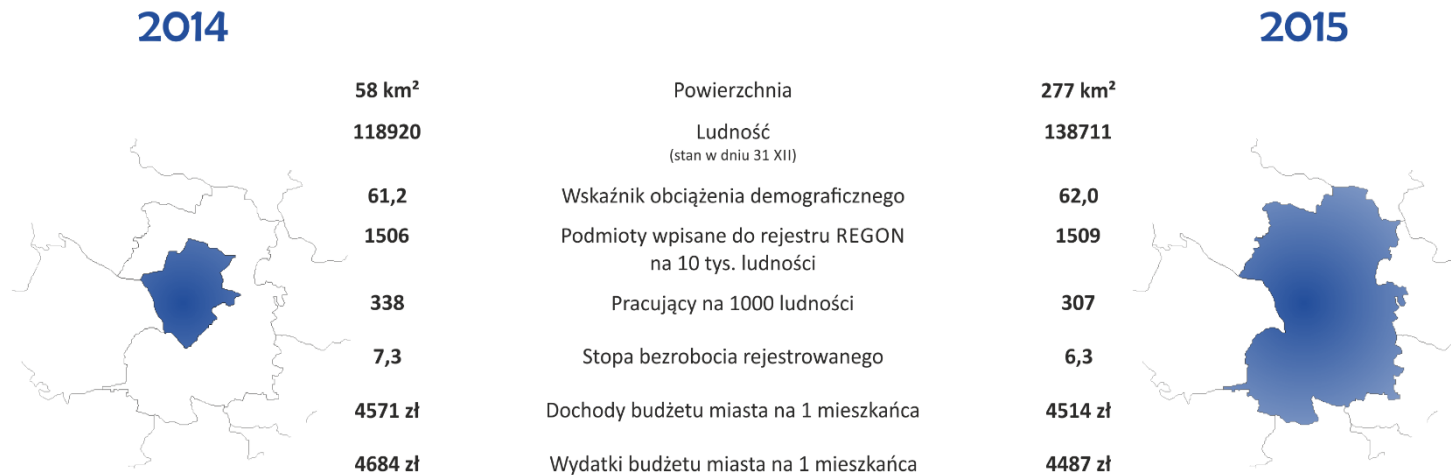
Lubuski Ośrodek
Badań Regionalnych

STATYSTYCZNY PORTRET W LATACH 2010-2015

Wstęp

W niniejszym opracowaniu dokonano przeglądu podstawowych danych i wskaźników statystycznych dotyczących Zielonej Góry – największego miasta w województwie lubuskim, będącego jedną z dwóch stolic regionu. Dane statystyczne obrazujące podstawowe tendencje w zakresie demografii, rynku pracy, przedsiębiorczości, środowiska, transportu, finansów publicznych, gospodarki komunalnej, pomocy społecznej, edukacji i kultury w latach 2010-2015 zaprezentowano na tle pozostałych miast wojewódzkich. W obszarze zainteresowań autorów opracowania pozostał także wpływ zmiany administracyjnej granic miasta na poszczególne obszary życia społeczno-gospodarczego miasta.

Zielona Góra – podstawowe dane

- W wyniku przyłączenia gminy wiejskiej Zielona Góra w styczniu 2015 r. powierzchnia miasta zwiększyła się o 21 998 ha, a liczba mieszkańców o 19,7 tys. osób. W końcu 2015 r. mieszkańcy miasta stanowili 13,6% ogółu ludności województwa.
- W 2015 r. w Zielonej Górze wystąpił spadek liczby zawieranych małżeństw oraz spadek natężenia urodzeń i rosnące natężenie zgonów. Wśród obserwowanych procesów demograficznych, zwraca uwagę starzenie się ludności oraz niekorzystne zmiany w strukturze ludności według ekonomicznych grup wieku, a w konsekwencji wzrost współczynnika obciążenia demograficznego. Pozytywnie natomiast kształtowały się dane dotyczące migracji – znaczący wzrost dodatniego salda migracji w 2015 r.
- W końcu prezentowanego okresu bezwzględna liczba pracujących w Zielonej Górze wzrosła, jednak relacja liczby pracujących do liczby ludności uległa pogorszeniu. Stopa bezrobocia rejestrowanego, pomimo spadku, pozostała na stosunkowo wysokim poziomie na tle pozostałych miast wojewódzkich. Jednocześnie zanotowano pozytywne zmiany w strukturze bezrobotnych według wieku – spadek udziału osób młodych w populacji bezrobotnych zarejestrowanych. Zielona Góra była drugim miastem wojewódzkim w kraju (po Gorzowie Wlkp.) o najniższym przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu brutto.

- W kolejnych latach prezentowanego okresu w Zielonej Górze wzrosła liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON. Blisko 96% ogółu podmiotów stanowiły przedsiębiorstwa małe, o liczbie pracujących nie przekraczającej 9 osób. W większości były to przedsiębiorstwa usługowe, jednak Zieloną Górę wyróżnia stosunkowo wysoki odsetek przedsiębiorstw prowadzących działalność w zakresie przemysłu i budownictwa. Potencjał przedsiębiorstw zlokalizowanych w mieście wyrażony wielkością produkcji sprzedanej przemysłu, czy też wielkością nakładów inwestycyjnych na 1 mieszkańca jest jednak mniejszy niż w większości pozostałych miast wojewódzkich.
- Zielona Góra jest najbardziej zalesionym miastem wojewódzkim w Polsce. Lasy stanowią ponad połowę powierzchni miasta. W zakresie ochrony środowiska należy podkreślić stosunkowo wysokie nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska oraz gospodarce wodnej w przeliczeniu na 1 mieszkańca poniesione w latach 2010-2015. Wśród pozytywnych zmian w zakresie ochrony środowiska obserwowano m.in. niskie i malejące w poszczególnych latach zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności, spadek ilości zebranych odpadów komunalnych zmieszanych w przeliczeniu na 1 mieszkańca oraz znaczne ograniczenie emisji zanieczyszczeń pyłowych w mieście (do najniższego poziomu wśród miast wojewódzkich). Z drugiej strony w Zielonej Górze notuje się m.in. relatywnie niski (a po połączeniu gminy z miastem – najniższy wśród miast wojewódzkich) udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w liczbie ludności miasta ogółem i stosunkowo wysoką emisję zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych.
- W Zielonej Górze notuje się mniejszą niż w większości miast wojewódzkich liczbę samochodów osobowych zarejestrowanych w przeliczeniu na liczbę ludności. W latach 2010-2015 obserwuje się jednak rosnącą liczbę wypadków drogowych w przeliczeniu na liczbę mieszkańców miasta oraz rosnącą liczbę ofiar śmiertelnych wypadków drogowych.
- Podstawowe dane w zakresie gospodarki komunalnej wskazują na poprawę sytuacji w zakresie zasobów mieszkaniowych, jednak liczba osób przypadająca na 1 mieszkanie w mieście była nadal wyższa niż w większości miast wojewódzkich. Po zmianie administracyjnej granic miasta pogorszyły się dane dotyczące wyposażenia mieszkań w instalacje (wodociąg, łazienkę i centralne ogrzewanie). Zmniejszył się także odsetek ludności korzystającej z wodociągu i kanalizacji. Odsetek ludności korzystającej z gazu zmniejszył się w całym prezentowanym okresie (podobnie jak w większości pozostałych miast wojewódzkich), przy czym Zielona Góra mieści się w grupie 6 miast wojewódzkich o najwyższej wartości tego wskaźnika.
- Zielona Góra jest drugim miastem wojewódzkim w Polsce o najmniejszym zasięgu pomocy społecznej. Środowiskową pomocą społeczną było objętych ponad 4% mieszkańców miasta. Odsetek dzieci w wieku do 17 lat, na które rodzice otrzymywali zasiłek rodzinny w 2015 r. wyniósł 14,3%. Roczne wydatki budżetu miasta w dziale pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej sięgają około 16% ogółu wydatków miasta.
- W latach 2010-2015 zwiększył się stopień upowszechnienia edukacji przedszkolnej w mieście. W roku szkolnym 2015/2016 wychowaniem przedszkolnym było objętych 4,7 tys. dzieci. Ponadto 9,1 tys. dzieci uczęszczało do 27 szkół podstawowych oraz 3,7 tys. – do 17 gimnazjów. Spośród 34 szkół ponadgimnazjalnych najbardziej popularne były szkoły, które dawały możliwość kontynuowania nauki w szkołach wyższych. W ciągu roku miasto przeznacza na oświatę ponad 1/3 ogółu wydatków budżetu.
- Po połączeniu miasta z gminą Zielona Góra zwiększyła się liczba bibliotek publicznych, jednak poziom czytelnictwa wyrażony liczbą czytelników w przeliczeniu na liczbę mieszkańców pogorszył się. Domy i ośrodki kultury oraz kluby prowadzące działalność w mieście zorganizowały szereg imprez, głównie koncertów, warsztatów i pokazów teatralnych, w których wzięło udział łącznie blisko 360 tys. uczestników. W instytucjach tych prowadziły działalność grupy artystyczne (m.in. teatralne i taneczne) oraz koła (kluby), m.in. turystyczne i sportowo-rekreacyjne, taneczne oraz literackie. Ponadto działalność kulturalna jest realizowana poprzez muzea, galerie i salony sztuki, teatr i filharmonię oraz kina stałe. Te ostatnie zgromadziły w 2015 r. ponad 560 tys. widzów. Roczne wydatki miasta w dziale kultura i ochrona dziedzictwa narodowego wynoszą ponad 2% ogółu wydatków budżetu Zielonej Góry.

Ludność

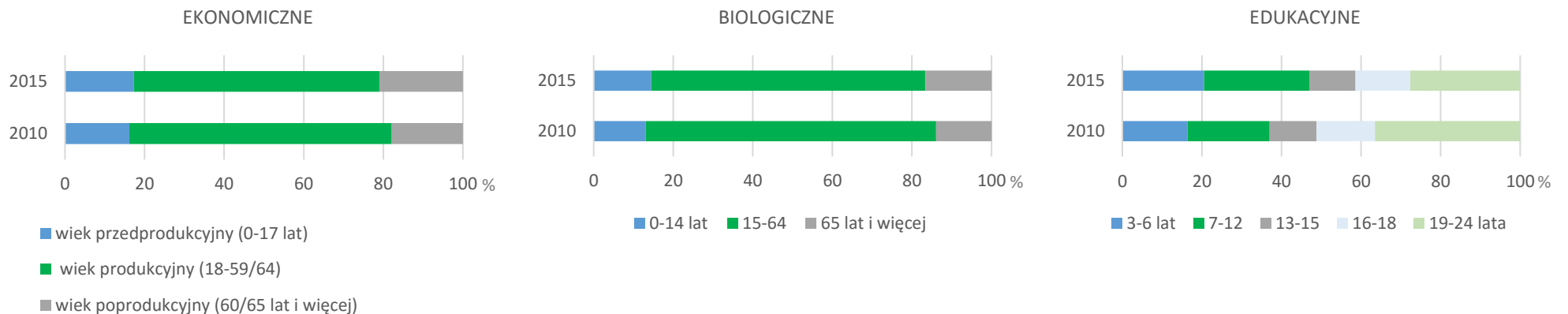
Zielonogórzanie stanowią 13,6% mieszkańców województwa lubuskiego

W końcu 2015 r. liczba ludności faktycznie zamieszkałej w Zielonej Górze wyniosła 138,7 tys. Gęstość zaludnienia, tj. liczba ludności na 1 km², wyniosła 498 osób. W porównaniu z 2014 r. zagęszczenie ludności zmniejszyło się o 1540 osób. W ten sposób Zielona Góra osiągnęła najniższy współczynnik zaludnienia wśród miast wojewódzkich plasując się na 18. miejscu po Opolu (1232 osób na 1 km²).

Struktura ludności Zielonej Góry według płci wykazuje przewagę liczby kobiet, których udział w ogólnej liczbie ludności miasta jest jednym z dwóch najwyższych w województwie (obok Gorzowa Wlkp.) i wynosi 52,5%. Współczynnik feminizacji, czyli liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn, na przestrzeni prezentowanych lat zmniejszył się z 113 w 2011 r. i 112 w okresie 2012-2014 r. do 111 w 2015 r. Zielona Góra pod względem tego wskaźnika w 2015 r. uplasowała się na 4. miejscu po Gorzowie Wlkp., Katowicach i Szczecinie (po 110). Dla porównania największą dysproporcję płci zanotowano w Łodzi (120).

Struktura ludności według grup wieku

Stan w dniu 31 XII

Przemianom demograficznym dokonującym się w Zielonej Górze towarzyszył proces starzenia się ludności. Potwierdza to rosnący wiek środkowy mieszkańców. Na koniec 2010 r. wiek środkowy (mediana wieku – wyznaczająca granicę, którą połowa populacji już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła) statystycznego mieszkańca miasta wyniósł 39,1 roku, dla mężczyzn – 37,2 roku i dla kobiet – 41,4 roku. W 2015 r. wiek środkowy mieszkańców wzrósł do 40,4 roku, w tym dla mężczyzn wyniósł 38,9 roku, a dla kobiet – 42,1 roku, co świadczy o podnoszeniu się granicy wieku, którą przekracza połowa ludności.

Analizując strukturę ludności w podziale na grupy wiekowe: dzieci (0-14 lat), ludność dorosłą (15-64 lata) i osoby starsze (65 lat i więcej) zauważyć można zasadnicze zmiany, jakie miały miejsce w badanych latach. Zwiększył się zarówno odsetek dzieci – z 13,1% w 2010 r. do 14,5% w 2015 r., jak i osób starszych – z 13,9% do 16,6%. Podobny kierunek zmian obserwowany był w strukturze ludności według ekonomicznych grup wieku. Udział liczby osób młodych tworzących grupę wieku przedprodukcyjnego wzrósł z 16,2% w 2010 r. do 17,3% w 2015 r. oraz odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym wzrósł z 17,9% do 21,0%. Pod względem odsetka osób w wieku przedprodukcyjnym Zielona Góra stała się drugim najmłodszym demograficznie miastem wojewódzkim po Rzeszowie (17,7%).

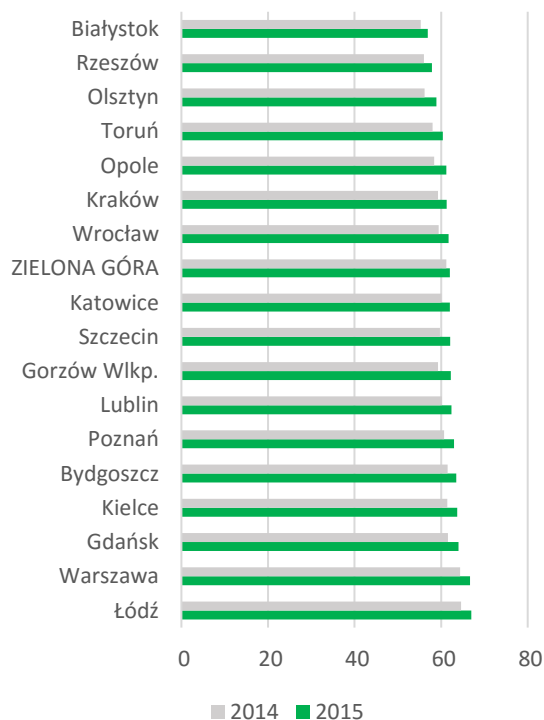
Zwiększenie się liczby ludności Zielonej Góry nie spowodowało większych zmian w strukturze wieku mieszkańców. W ujęciu rocznym zanotowano jedynie niewielki spadek odsetka (po 0,2 p. proc. w zaprezentowanych strukturach) po stronie zbiorowości osób starszych.

W analizowanym okresie zanotowano spadek potencjalnych zasobów pracy. W 2015 r. udział ludności w wieku produkcyjnym wyniósł 61,7%, tj. o 4,2 p. proc. mniej niż w 2010 r. i o 0,3 p. proc. mniej niż w 2014 r. W 2015 r. taki sam procent osób w wieku produkcyjnym zanotowały Katowice i Szczecin (8. lokata).

Rosnący współczynnik obciążenia demograficznego

Rezultatem przemian ludnościowych jest wzrost współczynnika obciążenia demograficznego, czyli relacji liczby osób w wieku nieprodukcyjnym, tj. przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym, na 100 osób w wieku produkcyjnym. W Zielonej Górze wskaźnik wzrastał systematycznie na przestrzeni prezentowanych lat. W 2010 r. na każde 100 osób w wieku produkcyjnym przypadały prawie 52 osoby w wieku nieprodukcyjnym, w 2014 r. już 61 i w 2015 r. – 62 osoby. Szczególnie duży wzrost – o prawie 7 punktów – wskaźnika odnotowano dla ludności w wieku poprodukcyjnym (z 27 w 2010 r. do prawie 34 w 2015 r.), natomiast dla wieku przedprodukcyjnego parametr ten zwiększył się o ponad 3 punkty. Ze względu na wielkość wskaźnika obciążenia demograficznego, w 2015 r. Zielona Góra zajęła 8. miejsce (wraz z Katowicami), po Wrocławiu (61,7) i przed Szczecinem (62,1).

Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym

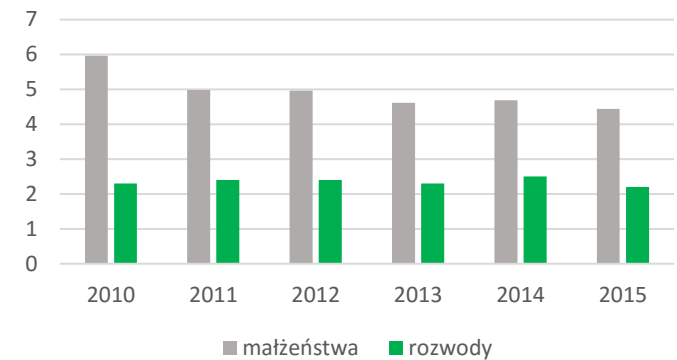

Perspektywy rozwoju demograficznego stolicy województwa lubuskiego nie są optymistyczne. W prezentowanym okresie częstość zawierania związków małżeńskich w Zielonej Górze istotnie zmalała. W 2010 r. w przeliczeniu na 1000 mieszkańców zawarto 6 związków małżeńskich, podczas gdy w 2014 r. 4,7 i 2015 r. – 4,4. Wskaźnik rozwodów w tym czasie utrzymywał się na względnie stałym poziomie – około 2 rozwody na 1000 ludności. Wobec spadku natężenia zawieranych małżeństw, w mieście obecnie rozpada się co drugie małżeństwo, w porównaniu z 38,3% pięć lat wcześniej.

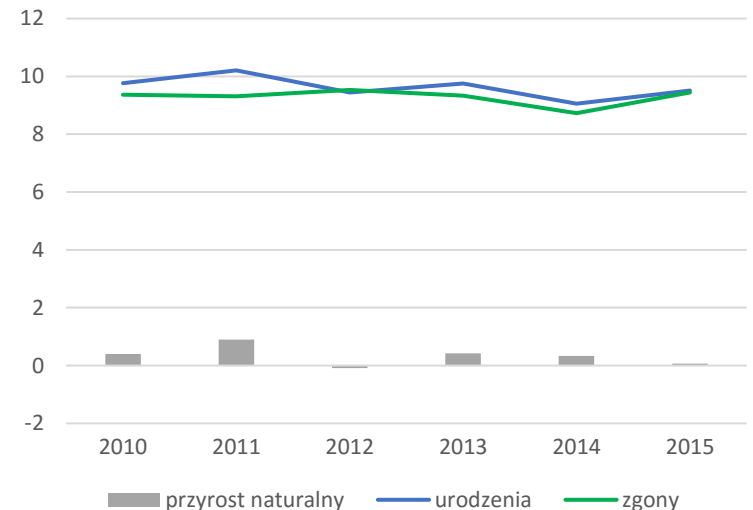
Spadek liczby urodzeń i wzrost liczby zgonów

W prezentowanym okresie w Zielonej Górze zmniejszyło się także natężenie urodzeń. W 2015 r. liczba urodzeń żywych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wynosiła 9,5. Było to o 0,4 urodzeń na 1000 mieszkańców więcej w porównaniu z 2014 r., jednak o 0,3 mniej niż w 2010 r. i o 0,7 mniej od najwyższego poziomu urodzeń odnotowanego w 2011 r. (10,2 na 1000 mieszkańców). W 2015 r. Zielona Góra pod względem współczynnika urodzeń uplasowała się na 10. miejscu po Toruniu (9,6‰) i przed Olsztynem (9,4‰). Przy tym odsetek urodzeń pozamałżeńskich w mieście wynosił średnio 30%.

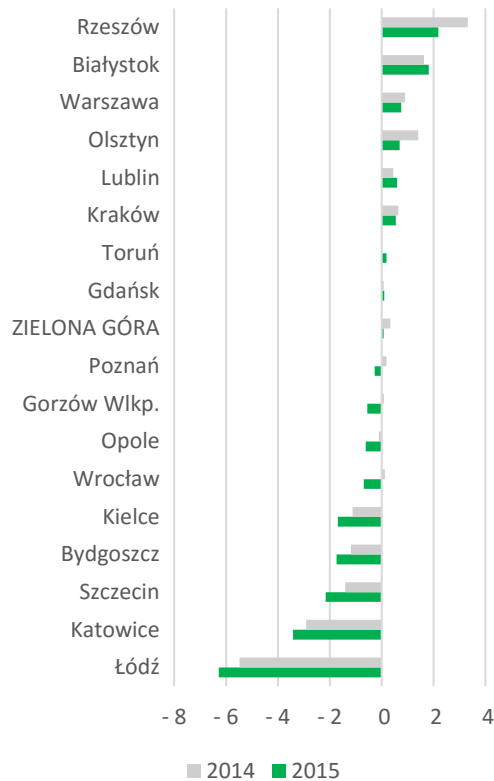
Małżeństwa i rozwody w Zielonej Górze na 1000 ludności

Ruch naturalny w Zielonej Górze na 1000 ludności

Przyrost naturalny na 1000 ludności wg miejsca zamieszkania

Przesunięcie najwyższej płodności kobiet w kierunku starszych roczników, spowodowało znaczący spadek dzietności. Obecnie średnia liczba dzieci urodzonych przez kobietę w ciągu całego okresu rozrodczego jest niższa od poziomu gwarantującego prostą zastępowalność pokoleń (2,1-2,15). W 2015 r. współczynnik dzietności w Zielonej Górze ukształtował się na poziomie 1,22 oznaczającym, że każde 100 kobiet urodziło 122 dzieci – najwięcej na przestrzeni prezentowanych lat. Rok wcześniej współczynnik dzietności wyniósł 1,11.

W 2015 r. w Zielonej Górze, w skali roku, odnotowano znaczący wzrost liczby zgonów w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – z 8,7 do 9,4. Mimo to, pod względem stosunkowo niskiego wskaźnika natężenia zgonów miasto uplasowało się, tak samo jak Toruń, na 4. miejscu wśród miast wojewódzkich po Rzeszowie (8,0‰), Białymstoku (8,4‰) i Olsztynie (8,7‰), przed Lublinem (9,5‰). Najczęstszymi przyczynami zgonów mieszkańców Zielonej Góry były choroby układu krążenia i nowotwory. W latach 2010-2014 spowodowały one łącznie 66,3% zgonów. W 2014 r. choroby układu krążenia były powodem 33,3% wszystkich zgonów, natomiast nowotwory – 28,2%.

Poziom przyrostu naturalnego był niski i wykazywał tendencję spadkową. Najwyższą wartość współczynnik przyrostu naturalnego osiągnął w 2011 r. (0,9‰). Od 2013 r. wskaźnik zmniejsza się, w 2014 r. zanotowano 0,3, a w 2015 r. jedynie 0,1 urodzeń więcej od liczby zgonów w przeliczeniu na 1000 ludności.

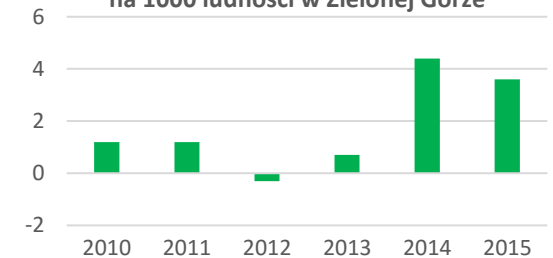
Na przestrzeni analizowanego okresu saldo migracji na pobyt stały w Zielonej Górze było dodatnie (poza 2012 r.). W okresie 2010-2013 r. w mieście zameldowało się łącznie 6168 osób, a wymeldowały 5832 osoby, z czego 3599 na wieś. Przewaga napływu mieszkańców miasta nad odpływem wyniosła 336 osób. W strukturze napływu ludności ponad połowę (51,9%) stanowiła ludność przybywająca z innych miast, odsetek osób przybyłych ze wsi wyniósł 40,1%, a z zagranicy 8,0%. W ogólnej liczbie migrujących z Zielonej Góry największy odsetek stanowili osiedlający się na wsi – 61,7%. Migrujący do innych miast stanowili 33,1%, natomiast wyjeżdżający za granicę – 5,2%. W tym samym czasie w gminie wiejskiej Zielona Góra odnotowano wzrost liczby ludności, który wynikał głównie z napływu ludności z miast. Na ogólną liczbę 2364

zameldowanych w tym okresie osób zameldowania z miast stanowiły 2048 (86,6%).

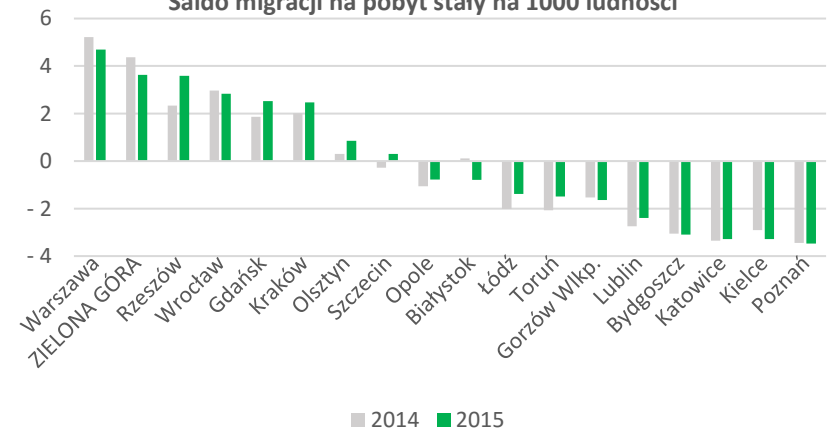
W okresie 2014-2015 r. w Zielonej Górze obserwowany był znaczący wzrost dodatniego salda migracji¹. Różnica między napływem, a odpływem ludności wyniosła w 2014 r. 519 osób, w kolejnym – 504 osoby (w przeliczeniu na 1000 ludności odpowiednio 4,4 i 3,6). Wśród migrantów najliczniejszą grupę stanowiły osoby młode w wieku 25-34 lata wcześniej zamieszkujące inne miasta.

W Zielonej Górze spośród czynników determinujących liczbę ludności, obok malejącego natężenia urodzeń i rosnącego natężenia zgonów, obserwuje się korzystne zmiany w zakresie migracji, która w ostatnich latach pozytywnie oddziałuje na liczbę mieszkańców miasta.

Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w Zielonej Górze

Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności

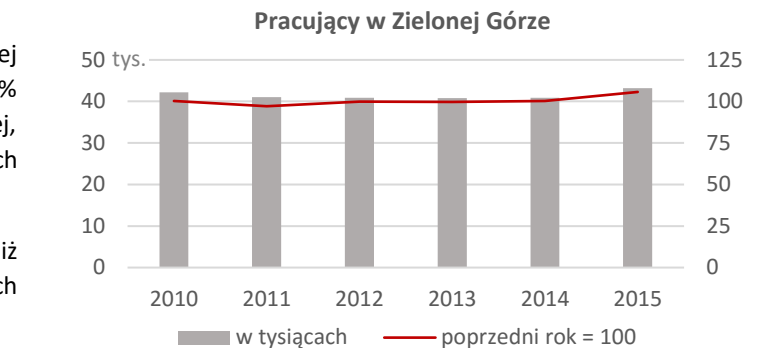
¹ Do obliczenia salda migracji za 2015 r. wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.

Praca

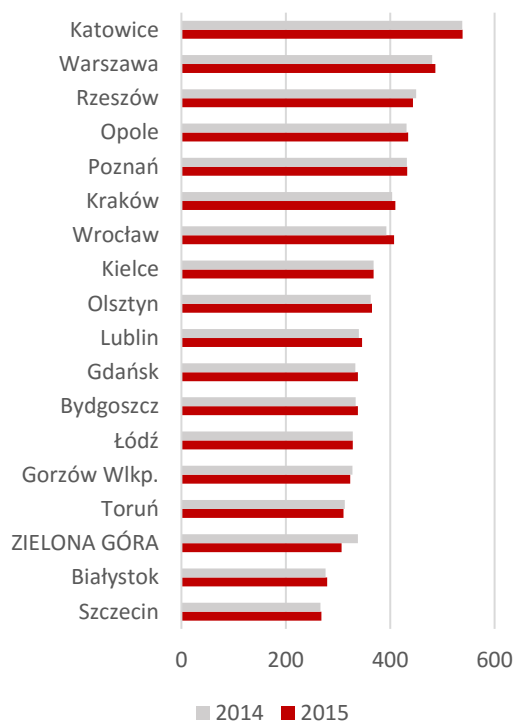
W Zielonej Górze pracuje 17% ogółu pracujących² w województwie

Przedsiębiorstwa zlokalizowane w Zielonej Górze koncentrują 32,0% ogółu pracujących w działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz w obsłudze rynku nieruchomości w województwie. Ponadto w Zielonej Górze pracuje 25,1% ogółu pracujących w handlu; naprawie pojazdów samochodowych, transporcie i gospodarce magazynowej, zakwaterowaniu i gastronomii oraz informacji i komunikacji w województwie oraz 24,1% ogółu pracujących w pozostałych usługach w województwie.

W końcu grudnia 2015 r. liczba pracujących w Zielonej Górze wyniosła 43,2 tys. osób i była o 5,7% wyższa niż w końcu 2014 r. (przed administracyjną zmianą granic miasta). W największym stopniu wzrosła liczba pracujących w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (o 148,1%).

Pracujący na 1000 ludności

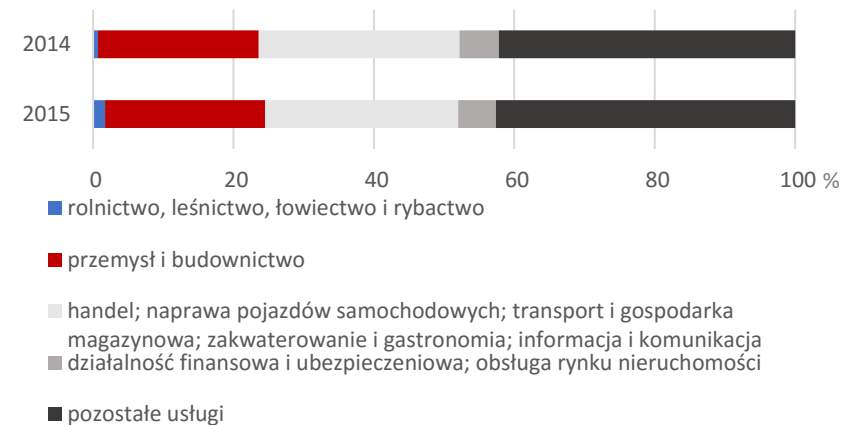

Z ogółu pracujących w mieście, 75,5% pracowało w przedsiębiorstwach usługowych. Było to o 0,9 p. proc. mniej niż w 2014 r. i o 3,9 p. proc. mniej niż średnio w miastach wojewódzkich w Polsce. Dalsze 22,8% ogółu pracujących zatrudniały przedsiębiorstwa przemysłowe i budowlane, tj. o 0,1 p. proc. mniej niż w 2014 r. jednak o 3,4 p. proc. więcej niż średnio w miastach wojewódzkich. Jednocześnie zwiększył się udział pracujących w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie, który wyniósł 1,7% (wobec 0,7% w 2014 r. i 1,2% średnio w stolicach województw).

Liczba pracujących w Zielonej Górze w przeliczeniu na 1000 mieszkańców jest jedną z najniższych wśród miast wojewódzkich

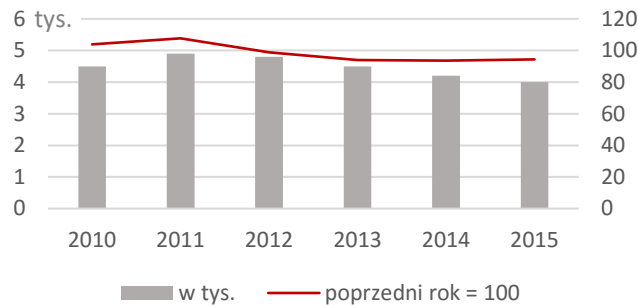
Wzrost liczby pracujących w stosunku do 2014 r. (związany m.in. z rozszerzeniem granic Zielonej Góry) był mniejszy niż wzrost liczby mieszkańców miasta. W rezultacie relacja liczby pracujących do liczby mieszkańców Zielonej Góry uległa pogorszeniu. W 2015 r. na 1000 mieszkańców miasta przypadało 307 pracujących, tj. o 31 pracujących na 1000 mieszkańców mniej niż w 2014 r. Spośród miast wojewódzkich, mniejszą wartość prezentowanego wskaźnika zanotowano w Białymstoku i Szczecinie, a najwyższą w Katowicach, Warszawie, Rzeszowie, Opolu i Poznaniu.

Struktura pracujących w Zielonej Górze według grup sekcji

² Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, duchownych i pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Dane łącznie z rolnictwem indywidualnym i pracującymi w organizacjach, fundacjach, związkach (SOF), według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

Bezrobotni zarejestrowani w Zielonej Górze

malejącą tendencję co do wielkości udziału osób młodych w ogóle bezrobotnych w mieście w latach 2010 – 2015, który w końcu 2010 r. wyniósł 14,3%, tuż przed rozszerzeniem granic miasta – w końcu 2014 r. – 9,7%, a w końcu 2015 r. – 9,3%. Zmniejszył się także udział osób w wieku 25-34 lata w ogóle bezrobotnych (z 31,8% w końcu 2010 r., do 27,8% w końcu 2014 r. i 27,2% w końcu 2015 r.). Wyższy odsetek bezrobotnych z tej grupy wieku zanotowano w 7 miastach wojewódzkich, w tym w Białymstoku (29,1%), w Lublinie (29,8%) i w Rzeszowie (30,9%). Najniższą wartość tego wskaźnika notuje się w Łodzi (21,6%) oraz we Wrocławiu (23,6%), Warszawie (23,7%) i Szczecinie (23,8%). Z drugiej strony w Zielonej Górze wzrósł odsetek osób w wieku 45 lat i więcej w populacji bezrobotnych, który w końcu 2015 r. wyniósł 39,1% (wobec 36,6% w 2010 r.). Zielona Góra jest jednak trzecim miastem wśród miast wojewódzkich (za Lublinem i Rzeszowem) o najniższym udziale osób z tej grupy wieku w populacji bezrobotnych zarejestrowanych, przy najwyższych wartościach wskaźnika we Wrocławiu (47,9%), Łodzi (47,2%) i Szczecinie (46,6%).

Wysoki odsetek bezrobotnych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym

Zielona Góra jest 6. miastem wojewódzkim w kraju o najniższym udziale osób z wykształceniem wyższym w ogóle bezrobotnych zarejestrowanych. Odsetek tej grupy bezrobotnych w 2015 r. wyniósł 20,4% wobec 22,4% średnio w miastach wojewódzkich i rozpiętości od 12,4% w Łodzi do 28,4% w Warszawie. Niższy niż średnio w miastach – stolicach województw był także odsetek bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (22,4% wobec 26,3% średnio w miastach). Z kolei relatywnie wysoki był odsetek osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (21,8% wobec 18,5% średnio w miastach wojewódzkich) oraz osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (jeden z trzech najwyższych wśród miast wojewódzkich obok Kielc i Rzeszowa – na poziomie 24,3% wobec 21,6% średnio w miastach wojewódzkich).

Wysoki na tle pozostałych miast wojewódzkich jest także udział absolwentów w populacji zarejestrowanych bezrobotnych, który w 2015 r. wyniósł 4,4% (wobec 4,0% w 2010 r. i 4,8% w 2014 r.). Wyższy odsetek absolwentów notuje się w 6 miastach wojewódzkich, w tym w Olsztynie (5,9%) i w Rzeszowie (6,0%).

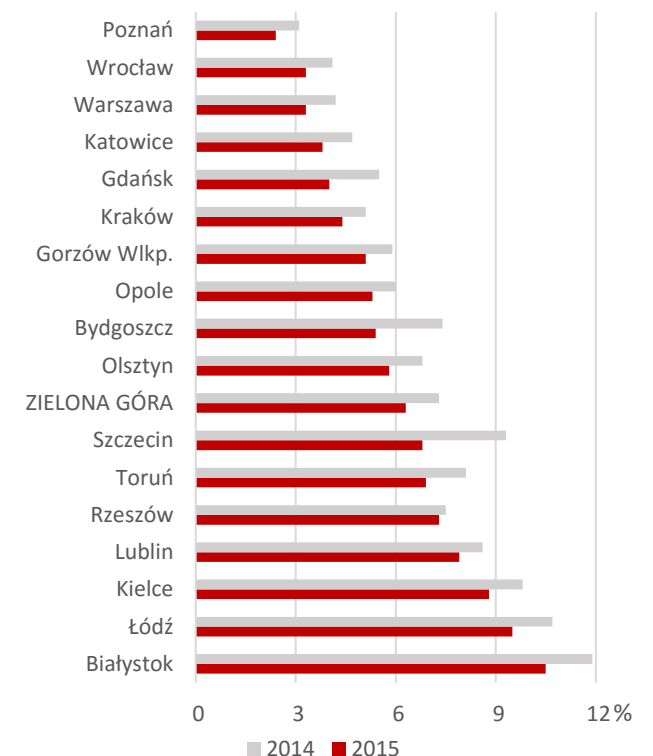
Nadal relatywnie wysoki poziom bezrobocia wyrażony stopą bezrobocia rejestrowanego

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Zielonej Górze, po wzroście w latach 2010 i 2011, w kolejnych latach zmniejszyła się, osiągając w końcu 2015 r. poziom 4,0 tys. osób, co stanowiło 10,2% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w województwie. Stopa bezrobocia rejestrowanego obniżyła się z 8,3% w 2011 r. i 7,3% w 2014 r. do 6,3% w 2015 r., sytuując Zieloną Górę na 11 lokacie w rankingu 18 miast wojewódzkich ze względu na udział bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo.

Znaczny odsetek osób w wieku do 24 lat w populacji bezrobotnych

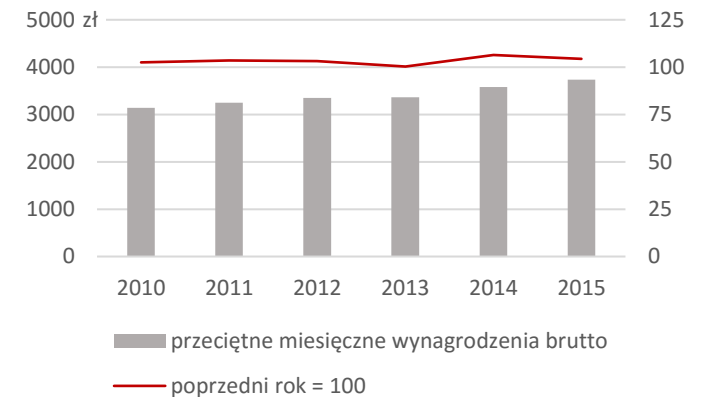
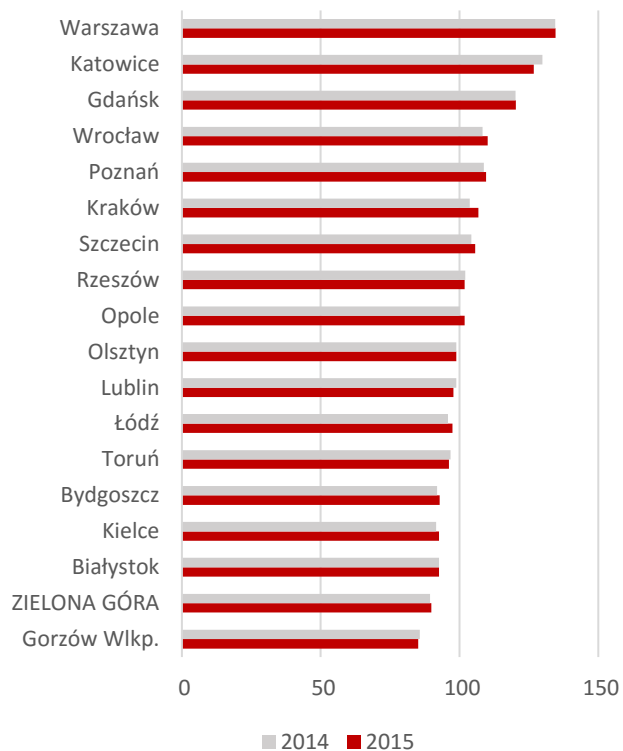
W populacji bezrobotnych zarejestrowanych w Zielonej Górze znaczącą grupę stanowią osoby młode, w wieku 24 lata i mniej, których udział w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2015 r. był wyższy niż w większości miast wojewódzkich. Najniższy odsetek bezrobotnych z tej grupy wieku zanotowano w Warszawie i Wrocławiu – po 5,3%, a najwyższy w Rzeszowie – 11,2%. Należy jednak podkreślić pozytywną,

Stopa bezrobocia rejestrowanego

Przeciętne wynagrodzenie w Zielonej Górze nie przekracza 90% przeciętnej płacy w kraju

Zielona Góra jest jednym z dwóch miast wojewódzkich w kraju o najniższym przeciętnym wynagrodzeniu brutto (obok Gorzowa Wlkp.). W 2015 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto³ w mieście wyniosło 3732 zł. Relacja przeciętnego wynagrodzenia w Zielonej Górze w stosunku do przeciętnej płacy w kraju na początku omawianego okresu uległa pogorszeniu (z 91,4% w 2010 r. do 86,7% w 2013 r.). W kolejnych latach wzrost przeciętnego wynagrodzenia w mieście był jednak wyższy niż wzrost przeciętnej płacy w kraju, co spowodowało poprawę omawianej relacji. W 2014 r. przeciętne wynagrodzenie w Zielonej Górze stanowiło 89,4% średniego wynagrodzenia w kraju, a w 2015 r. – 89,9%.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w Zielonej Górze**Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w relacji do średniej krajowej (Polska=100)**

Wynagrodzenie notowane w Zielonej Górze we wszystkich sektorach ekonomicznych było niższe od średniego wynagrodzenia w analogicznych sektorach w kraju. W 2015 r. najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Zielonej Górze zanotowano w przedsiębiorstwach prowadzących działalność związaną z rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem, na poziomie 4136 zł, tj. o 10,8% wyższym od średniego wynagrodzenia w mieście, jednak o 11,0% niższym od wynagrodzenia w tej sekcji w kraju. Wyższe wynagrodzenie od przeciętnego w Zielonej Górze zanotowano także w grupie przedsiębiorstw usługowych, prowadzących działalność finansową i ubezpieczeniową, profesjonalną, naukową i techniczną, działalność w zakresie obsługi rynku nieruchomości, administrowania i działalności wspierającej, administracji publicznej i obrony narodowej; obowiązkowych zabezpieczeń społecznych, edukacji, opieki zdrowotnej i pomocy społecznej, a także związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją oraz tzw. pozostałą działalnością usługową. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w wymienionej grupie podmiotów gospodarczych w 2015 r. wyniosło 4050 zł, tj. o 8,5% więcej od średniego wynagrodzenia w Zielonej Górze, jednak o 6,6% mniej od przeciętnego wynagrodzenia w analogicznej grupie przedsiębiorstw w kraju.

Poniżej przeciętnego wynagrodzenia w Zielonej Górze kształtuje się przeciętna płaca w przemyśle i budownictwie, która w 2015 r. wyniosła 3451 zł i była o 14,8% niższa od średniego wynagrodzenia w mieście i o 7,5% niższa od przeciętnej płacy w przemyśle i budownictwie w kraju. Najniższe wynagrodzenie (w wysokości 3256 zł) zanotowano w grupie podmiotów prowadzących działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych, transportu i gospodarki magazynowej, zakwaterowania i gastronomii oraz informacji i komunikacji, które było niższe od średniego wynagrodzenia w Zielonej Górze i w analogicznej grupie przedsiębiorstw w kraju odpowiednio o 12,7% i 17,8%.

³ Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

Przedsiębiorczość

Stosunkowo wysoki odsetek podmiotów przemysłowych i budowlanych

W latach 2010-2015 w Zielonej Górze znajdowało się średnio około 16% ogółu podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON⁴ w województwie. Ich liczba wzrastała w kolejnych latach prezentowanego okresu: z 16,0 tys. w 2010 r. do 17,9 tys. w 2014 r. i 20,9 tys. w 2015 r. W przeliczeniu na 10 tys. ludności liczba podmiotów gospodarczych w Zielonej Górze wyniosła 1509, tj. wzrosła w porównaniu z poprzednimi latami (w 2014 r. wyniosła 1506, a w 2010 r. – 1349).

W strukturze podmiotów gospodarczych według rodzaju prowadzonej działalności 81,0% stanowiły podmioty prowadzące działalność usługową (wobec 81,6% w 2014 r. i 80,2% w 2010 r.). Na podobnym, niższym niż w większości miast wojewódzkich poziomie, odsetek jednostek usługowych ukształtował się w Bydgoszczy, Łodzi, Gdańsku, Gorzowie Wlkp. i Szczecinie, wobec najwyższego odsetka w Warszawie i Rzeszowie (ponad 85%). Jednocześnie miasta te charakteryzuje najwyższy udział przedsiębiorstw przemysłowych i budowlanych w ogóle podmiotów gospodarczych (od 18,1% w Zielonej Górze do 20,3% w Szczecinie), przy najniższym odsetku w Rzeszowie (14,5%) i w Warszawie (14,3%). Ponadto Zielona Góra ma drugi, najwyższy wśród miast wojewódzkich (po Gorzowie Wlkp.) udział podmiotów z sekcji rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo w ogóle zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (w 2015 r. 0,9% wobec 0,7% w 2014 r. i 1,0% w 2010 r.).

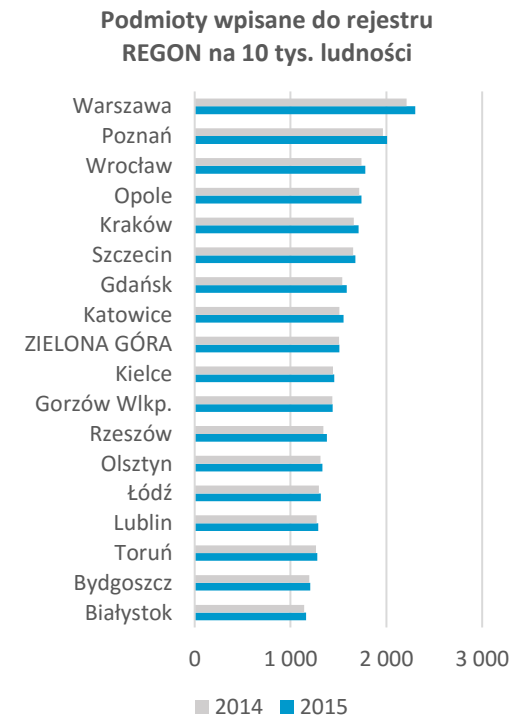
Z ogółu podmiotów wpisanych do rejestru REGON 95,8% stanowiły podmioty małe, o liczbie pracujących nie przekraczającej 9 osób, a 3,4% – jednostki o liczbie pracujących od 10 do 49 osób. Podmioty gospodarcze o liczbie pracujących 50 osób i więcej stanowiły 0,8% ogółu podmiotów w Zielonej Górze, w tym największe – o liczbie pracujących 250 osób i więcej – 0,1%.

Przedsiębiorstwa zlokalizowane w Zielonej Górze w 2015 r. zrealizowały nakłady inwestycyjne w łącznej wysokości 483,6 mln zł. Było to więcej niż w 2014 r. (o 220,6 mln zł) i w 2010 r. (o 256,1 mln zł). W przeliczeniu na 1 mieszkańca nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw wyniosły 3,5 tys. zł i były najniższe wśród miast wojewódzkich. W grupie miast o stosunkowo niskich nakładach inwestycyjnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca znajduje się także Białystok (3,5 tys. zł), Olsztyn (4,4 tys. zł) i Kielce (4,5 tys. zł). Najwyższe nakłady inwestycyjne na 1 mieszkańca zanotowano w Warszawie (13,2 tys. zł), w Gdańsku (9,5 tys. zł) i Wrocławiu (7,3 tys. zł).

Blisko 35% produkcji sprzedanej przemysłu zrealizowały przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 250 osób, stanowiące 3,2% ogółu przedsiębiorstw przemysłowych w mieście

W latach 2010-2015 produkcja sprzedana przemysłu⁵ w Zielonej Górze stanowiła blisko 7% produkcji sprzedanej przemysłu w województwie. W 2015 r. było to 1911,6 mln zł, tj. więcej niż w 2014 r. (1727,6 mln zł) i w 2010 r. (1518,1 mln zł). Większość (ponad 78%) produkcji sprzedanej przemysłu zrealizowały przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego. Ponadto 80% produkcji sprzedanej przemysłu zrealizowały przedsiębiorstwa o liczbie zatrudnionych powyżej 49 osób (stanowiące 24,5% ogółu przedsiębiorstw przemysłowych objętych badaniem w mieście), które łącznie zatrudniały blisko 5,2 tys. osób, tj. 74% ogółu przeciętnie zatrudnionych w przemyśle w Zielonej Górze.

W przeliczeniu na 1 mieszkańca produkcja sprzedana przemysłu w mieście wyniosła 13,8 tys. zł (wobec 14,6 tys. zł w 2014 r. i 12,8 tys. zł w 2010 r.). Spośród miast wojewódzkich mniejszą produkcję sprzedaną przemysłu na 1 mieszkańca notowano jedynie w Białymstoku (9,4 tys. zł), przy najwyższych wartościach prezentowanego wskaźnika w Gdańsku (74,4 tys. zł na 1 mieszkańca), Poznaniu (66,7 tys. zł), Katowicach (64,3 tys. zł) i Warszawie (62,2 tys. zł).

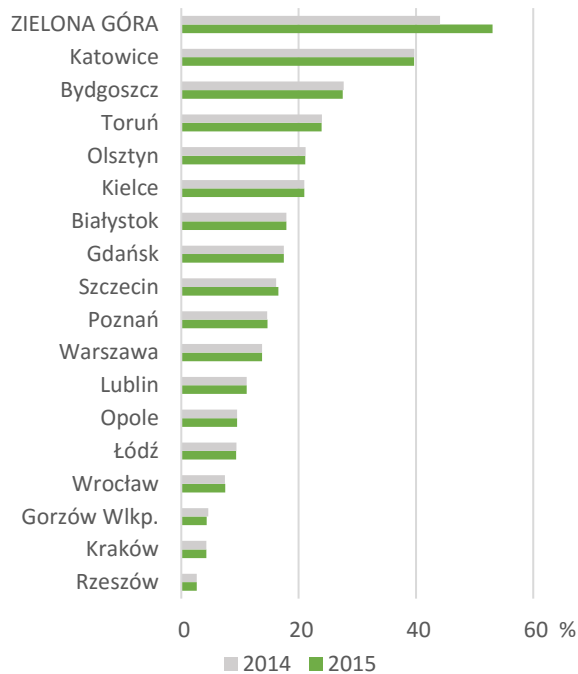

⁴ Dane o podmiotach gospodarczych wpisanych do rejestru REGON podano według stanu w dniu 31 XII.

⁵ W podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Środowisko

Udział powierzchni gruntów leśnych w powierzchni ogółem

Zielona Góra jest najbardziej zalesionym miastem wojewódzkim w Polsce. Współczynnik lesistości, utrzymujący się w latach 2010-2014 na poziomie około 44%, w 2015 r. (po zmianie granic administracyjnych miasta) wyniósł 53,1%. Niewielki jest natomiast udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni miasta, który w 2014 r. wyniósł 2,9%, a w 2015 r. zmniejszył się do 0,7%, tj. najniższego poziomu wśród miast wojewódzkich. Niski odsetek terenów zieleni notuje się także w Szczecinie (1,6%) i Rzeszowie (2,8%), a najwyższy w Bydgoszczy (7,6%), Katowicach (6,2%), Warszawie (5,9%), Lublinie (5,7%) i Łodzi (5,5%).

W 2015 r. znaczny wzrost nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej na 1 mieszkańca

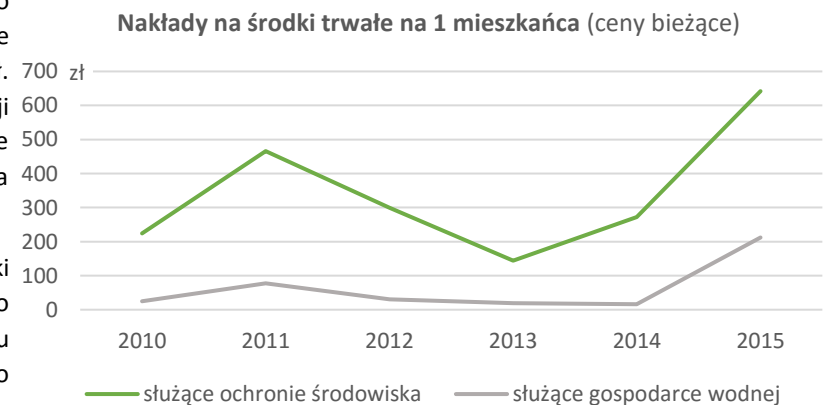
W latach 2010-2015 w Zielonej Górze poniesiono nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska na łączną kwotę ponad 256 mln zł, w tym największe nakłady zrealizowano w 2015 r. (89,1 mln zł) oraz w 2011 r. (55,5 mln zł). W pierwszych latach omawianego okresu najwięcej nakładów poniesiono na środki trwałe związane z ochroną powietrza atmosferycznego i klimatu (w 2010 r. – 50,0% ogółu nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska, a w 2011 r. – 60,0%). W kolejnych latach odsetek tych nakładów zmniejszył się, przy wzroście odsetka nakładów poniesionych na gospodarkę ściekową i ochronę wód, który w 2013 r. wyniósł 40,5% ogółu nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska, w 2014 r. – 38,4%, a w 2015 r. – 60,2%.

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska w przeliczeniu na 1 mieszkańca kształtowały się na poziomie od 144 zł w 2013 r. do 642 zł w 2015 r., sytuując Zieloną Górę w grupie 6 miast wojewódzkich o największych nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska w przeliczeniu na 1 mieszkańca. W 2015 r. najwyższe nakłady w przeliczeniu na 1 mieszkańca zrealizowano w Poznaniu (1933 zł), Krakowie (968 zł), Olsztynie (833 zł), Bydgoszczy (795 zł) i Gdańsku (670 zł), a najniższe w Białymstoku (70 zł na 1 mieszkańca), Toruniu (105 zł) i Opolu (149 zł).

Większość tej kwoty (29,5 mln zł) zrealizowano w 2015 r., głównie w związku z budową i modernizacją stacji uzdatniania wody (27,9 mln zł). W przeliczeniu na 1 mieszkańca nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej w 2015 r. wyniosły 212 zł. Wyższe nakłady zrealizowano jedynie we Wrocławiu (598 zł na 1 mieszkańca).

Zielona Góra jest trzecim miastem wojewódzkim w Polsce o najniższym zużyciu wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca, które od 2011 r. uległo obniżeniu. W 2011 r. wyniosło 56,5 m³ na 1 mieszkańca, w 2014 r. – 54,2 m³, a w 2015 – 51,0 m³. Niższe zużycie wody notowano w Toruniu i Białymstoku (odpowiednio 50,5 m³ i 50,1 m³ na 1 mieszkańca), przy najwyższych wartościach tego wskaźnika w Szczecinie (449,8 m³), Warszawie (150,6 m³), Gdańsku (140,7 m³) oraz Wrocławiu (115,3 m³).

W latach 2010-2015 w Zielonej Górze poniesiono nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej, w łącznej wysokości ponad 49 mln zł.

Udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków⁶ w ogólnej liczbie ludności Zielonej Góry w 2015 r. był najniższy wśród miast wojewódzkich, na poziomie 85,7%, tj. o 7,5 p. proc. niższym niż w 2014 r. W grupie miast o stosunkowo niskiej wartości wskaźnika mieszczą się także: Olsztyn (93,8%), Szczecin (94,0%), Poznań (94,3%), Wrocław (94,8%) i Gdańsk (94,9%). Tylko w dwóch miastach wojewódzkich wskaźnik ten wynosi 100% – w Opolu i w Gorzowie Wlkp. Jednocześnie w całym prezentowanym okresie 100% ścieków przemysłowych i komunalnych wymagających oczyszczenia, tj. ścieków odprowadzanych m.in. z jednostek produkcyjnych i gospodarstw domowych siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej było poddanych oczyszczaniu. Podobnie było we Wrocławiu, Białymstoku i Lublinie. Najmniejszy udział ścieków oczyszczanych w ogóle ścieków wymagających oczyszczenia notowano w Katowicach (80,3%) i w Bydgoszczy (92,7%).

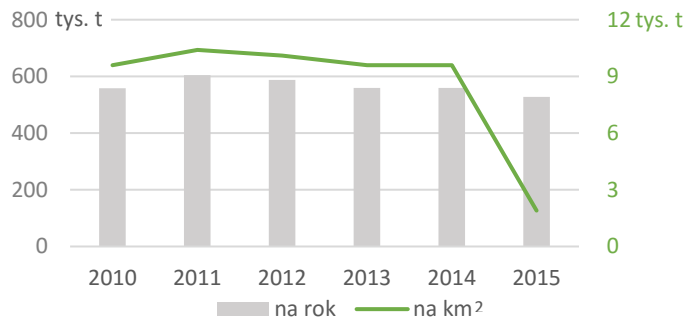
W prezentowanym okresie obserwuje się pozytywne zmiany w zakresie ilości zbieranych odpadów zmieszanych⁷. W 2010 r. na 1 mieszkańca przypadało 356 kg zebranych zmieszanych odpadów komunalnych, w 2014 r. – 307 kg, a w 2015 r. – 298 kg. Zielona Góra jest jednak w grupie miast wojewódzkich o wysokiej wartości prezentowanego wskaźnika, obok Torunia (299 kg na 1 mieszkańca), Poznania (312 kg), Olsztyna (315 kg), Katowic (320 kg), Warszawy (344 kg) i Wrocławia (355 kg). Najmniej zebranych odpadów zmieszanych w przeliczeniu na 1 mieszkańca notuje się w Łodzi (223 kg), w Opolu (243 kg), w Lublinie (248 kg) i w Krakowie (249 kg).

Relatywnie wysoka emisja zanieczyszczeń gazowych

Emisja zanieczyszczeń⁸ gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych w Zielonej Górze kształtowała się w prezentowanym okresie na poziomie od 604,9 tys. ton (w 2011 r.) do 527,7 tys. ton (w 2015 r.). Oznacza to od 10,4 tys. ton zanieczyszczeń gazowych na 1 km² powierzchni miasta w 2011 r. do 1,9 tys. ton na 1 km² w 2015 r. Znamienne jest, że w latach 2010-2014 Zielona Góra była czwartym miastem wojewódzkim w Polsce o największej emisji zanieczyszczeń gazowych w przeliczeniu na 1 km², za Krakowem, Gdańskiem i Warszawą, spośród których w omawianym okresie najwyższą emisję zanieczyszczeń gazowych ma km² odnotowano w 2012 r. w Krakowie – 15,4 tys. ton. Spadek prezentowanego wskaźnika w Zielonej Górze w 2015 r. do najniższego poziomu w kraju, przy niewielkim spadku emisji wyrażonej w wartościach bezwzględnych należy wiązać głównie ze wzrostem powierzchni miasta. Zanieczyszczenie gazowe w Zielonej Górze w 99,9% powoduje dwutlenek węgla. Na pozostałe 0,1% składają się głównie tlenki azotu i tlenek węgla.

Emisja zanieczyszczeń gazowych w Zielonej Górze

Bardziej optymistycznie prezentują się dane dotyczące emisji zanieczyszczeń pyłowych, którą ograniczono w prezentowanym okresie ze 101 ton w 2010 r. do 24 ton w 2014 r. i 29 ton w 2015 r. Emisja zanieczyszczeń pyłowych w Zielonej Górze, wyrażona wskaźnikiem na 1 km², w 2014 r. i 2015 r. była najmniejsza wśród miast wojewódzkich i wyniosła 0,4 i 0,1 ton na 1 km² (wobec 1,7 w 2010 r.). W 2015 r. w grupie miast wojewódzkich o najmniejszej emisji zanieczyszczeń pyłowych znalazły się także Gorzów Wlkp. (0,2 ton na 1 km²), Łódź (0,5), Szczecin (0,8) i Lublin (0,9). Największa emisja zanieczyszczeń pyłowych w przeliczeniu na powierzchnię miasta występuje w Krakowie (3,0 ton na 1 km²), Kielcach (2,5), Gdańsku (1,8) i Katowicach (1,8).

⁶ Dotyczy oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych lub oczyszczających ścieki wyłącznie dowożone.

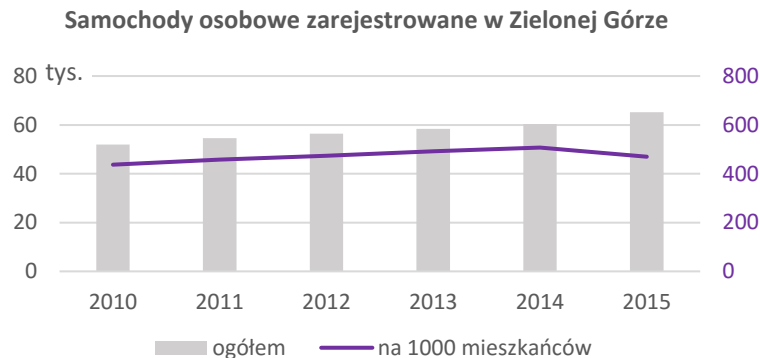
⁷ To odpady zebrane w ciągu roku bez odpadów zebranych selektywnie i wyselekcjonowanych z frakcji suchej.

⁸ Dane o emisji pyłów i gazów obejmują zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i grzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych, itp.).

Transport

Niewielka liczba samochodów osobowych w relacji do liczby mieszkańców miasta

W 2015 r. w Zielonej Górze było zarejestrowanych ponad 65 tys. samochodów osobowych, przy czym w całym prezentowanym okresie notowano wzrost liczby samochodów w mieście, największy w 2015 r. (związany m.in. ze zmianą administracyjną granic miasta).

W 2015 r. liczba zarejestrowanych samochodów osobowych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wyniosła 470, tj. o 33 samochody na 1000 mieszkańców więcej niż w 2010 r., jednak o 37 mniej niż w 2014 r. Tym samym Zielona Góra mieści się w grupie pięciu miast wojewódzkich o najmniejszej wartości prezentowanego wskaźnika, obok Torunia, Olsztyna, Kielc i Białegostoku (w którym prezentowany wskaźnik ukształtował się na najniższym poziomie wśród miast wojewódzkich – 394 na 1000 mieszkańców). Najwięcej zarejestrowanych samochodów osobowych w relacji do liczby ludności notuje się w Warszawie (649), Katowicach (632) oraz w Poznaniu i Opolu (po 625).

W 2015 r. spośród samochodów osobowych zarejestrowanych w Zielonej Górze 60,9% stanowiły samochody napędzane benzyną, a 29,3% - olejem napędowym. Niewielki w porównaniu z pozostałymi

miastami wojewódzkimi był odsetek samochodów napędzanych gazem LPG (9,6%) wobec 18,1% w Białymstoku, 18,0% w Łodzi i 17,1% w Lublinie. Odsetek samochodów napędzanych pozostałymi rodzajami paliwa wyniósł 0,2%.

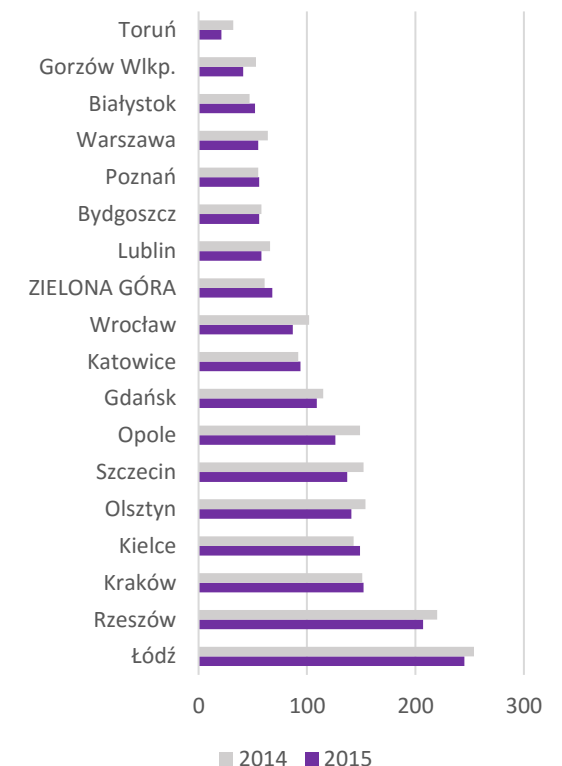
Rosnąca liczba wypadków drogowych w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców Zielonej Góry

Liczba pojazdów samochodowych – uczestników ruchu drogowego, jakość infrastruktury transportu i stosowanych rozwiązań w zakresie organizacji ruchu wpływa na bezpieczeństwo ruchu drogowego, mierzone m.in. liczbą wypadków drogowych i ich ofiar. W ostatnich latach w Zielonej Górze notowano średnio ponad 70 wypadków drogowych rocznie, przy czym ich liczba wykazywała tendencje rosnącą (z 54 wypadków w 2011 r. do 72 – w 2014 r. i 94 – w 2015 r.).

W przeliczeniu na 100 tys. ludności liczba wypadków drogowych w mieście w 2015 r. wyniosła 68 (wobec 61 w 2014 r. i 45 w 2011 r.). Wśród pozostałych miast wojewódzkich najwięcej wypadków drogowych w relacji do liczby ludności notowano w Łodzi i Rzeszowie (w 2015 r. odpowiednio 245 i 207 wypadków na 100 tys. mieszkańców). W grupie miast o stosunkowo dużej wypadkowości znajduje się także Kraków, Kielce, Olsztyn, Szczecin, Opole i Gdańsk. Najmniej wypadków drogowych w stosunku do liczby mieszkańców notuje się w Toruniu (w 2015 r. 21 wypadków na 100 tys. ludności).

W 2015 r. w wypadkach drogowych zanotowano 9 ofiar śmiertelnych i 103 ranne. Liczba ofiar śmiertelnych w przeliczeniu na 100 tys. ludności wzrosła z 1,7 w 2011 r. do 3,4 w 2014 r. W 2015 r. wskaźnik ten osiągnął poziom 6,5 ofiary śmiertelnej na 100 tys. ludności i był jednym z dwóch najwyższych wśród miast wojewódzkich (obok Opola – 6,7). Dużą liczbę ofiar śmiertelnych w relacji do liczby mieszkańców miasta notowano także w Kielcach (5,0), Lublinie (4,4) i Katowicach (4,3). Najmniej ofiar śmiertelnych w stosunku do liczby ludności było w Białymstoku (1,0), Wrocławiu (1,4) i Olsztynie (1,4).

Wypadki drogowe na 100 tys. ludności

Finanse publiczne

W prezentowanym okresie dochody budżetu miasta Zielona Góra kształtowały się na poziomie od 467,6 mln zł w 2010 r. do 542,6 mln zł w 2014 r. i 626,4 mln zł w 2015 r. W 2015 r. zwiększył się odsetek dochodów własnych w dochodach ogółem, który wyniósł 59,1% wobec 54,5% w 2014 r. i 53,3% w 2010 r. Dalsze 26,3% dochodów budżetu miasta zapewniała subwencja ogólna (w tym 24,4% - jej część oświatowa), a 14,6% - dotacje.

Niskie dochody i wydatki budżetu miasta na 1 mieszkańca na tle pozostałych miast wojewódzkich

W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody budżetu miasta w 2015 r. wyniosły 4514 zł (wobec 4571 zł w 2014 r. i 3936 w 2010 r.) i były niższe niż w większości miast wojewódzkich, z wyjątkiem Gorzowa Wlkp., w którym dochody budżetu na 1 mieszkańca wyniosły 4232 zł. Najwyższe dochody budżetu w relacji do liczby ludności notuje się w Warszawie (8228 zł na 1 mieszkańca), Olsztynie (6933 zł) i Poznaniu (6099 zł).

Dochody własne na 1 mieszkańca w miastach wojewódzkich kształtowały się na poziomie od 2371 zł w Gorzowie Wlkp. do 4252 zł we Wrocławiu i 6371 zł w Warszawie. W Zielonej Górze wyniosły 2668 zł na 1 mieszkańca, w tym dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych – 1319 zł, a od osób prawnych – 82 zł.

W latach 2010-2015 średnio 5,8% dochodów budżetu miasta stanowiły środki na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych. Najwyższy odsetek tych środków zanotowano w 2010 r. (8,6%) i w 2014 r. (7,8%), a najniższy w 2013 r. (3,8%) i w 2015 r. (4,3%). W większości miast wojewódzkich średni udział środków na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w ogóle dochodów budżetu w latach 2010-2015 był wyższy niż w Zielonej Górze. Prym wiedzie Gdańsk, Toruń i Olsztyn – miasta, w których środki te stanowiły odpowiednio 15,7%, 13,8% i 13,7% łącznych dochodów budżetów w latach 2010-2015. Niższy niż w Zielonej Górze udział środków na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w sumie dochodów budżetu w omawianym okresie zanotowano w Opolu i Katowicach (po 4,8%), Bydgoszczy (4,3%), Krakowie (3,7%) i Gorzowie Wlkp. (2,3%).

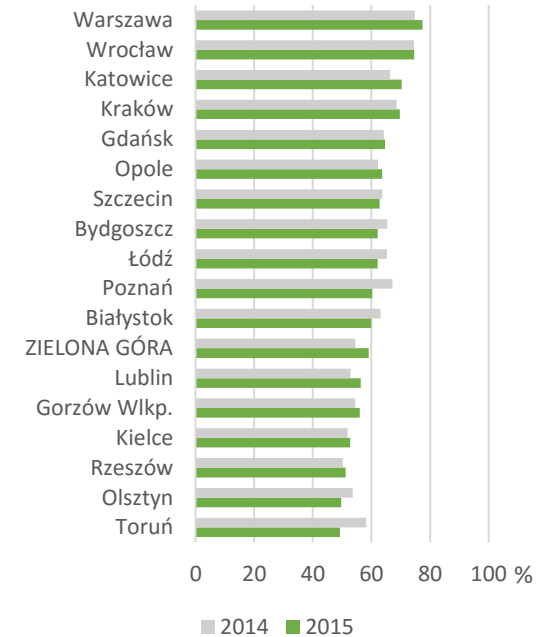
Wydatki budżetu miasta Zielona Góra w 2015 r. wyniosły 622,6 mln zł (wobec 556,1 mln zł w 2014 r. i 534,4 mln zł w 2010 r.). W ogólnej sumie wydatków zmniejszył się udział wydatków inwestycyjnych do najniższego poziomu w prezentowanym okresie – 8,2%, wobec 16,7% w 2014 r. i 24,2% w 2010 r.

Ponad 1/3 wydatków budżetu miasto przeznaczają na oświatę

W strukturze wydatków według działów klasyfikacji budżetowej dominują wydatki w dziale oświata i wychowanie (37,1% ogółu wydatków budżetu miasta w 2015 r. wobec 36,9% w 2014 r.). Znaczące pozostały także wydatki w dziale pomoc społeczna (13,4% wobec 12,5% w 2014 r.), administracja publiczna (7,9% wobec 7,2% w 2014 r.), gospodarka mieszkaniowa (5,0% wobec 4,5%) oraz kultura fizyczna (5,4% wobec 5,6%). W porównaniu z 2014 r. w największym stopniu zwiększył się udział wydatków zrealizowanych w dziale gospodarka komunalna i ochrona środowiska (z 3,8% do 8,1%). Zmniejszył się natomiast udział wydatków w dziale transport i łączność (z 13,2% w 2014 r. do 7,7%)

W przeliczeniu na 1 mieszkańca wydatki budżetu miasta w 2015 r. wyniosły 4487 zł (wobec 4684 w 2014 r. i 4498 zł w 2010 r.). Niższe wydatki w relacji do liczby mieszkańców notuje się w Bydgoszczy (4483 zł) i w Gorzowie Wlkp. (3959 zł). Najwyższe wydatki na 1 mieszkańca w 2015 r. notowano w Olsztynie (7736 zł), w Warszawie (7412 zł), w Rzeszowie (6223 zł), we Wrocławiu (6128 zł) i w Kielcach (6067 zł).

Udział dochodów własnych w dochodach budżetów miast wojewódzkich ogółem

Gospodarka komunalna

Na 1 mieszkanie w Zielonej Górze przypada około 2,4 osoby

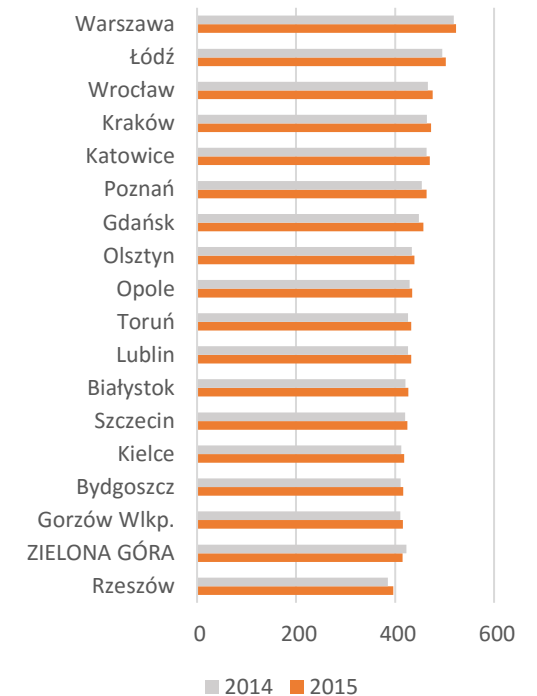
W latach 2010-2015 w Zielonej Górze notowano wzrost liczby mieszkań w zasobach mieszkaniowych, z 47,7 tys. w 2010 r. do 50,3 tys. w 2014 r. i 57,6 tys. w 2015 r. W ostatnim analizowanym roku ponad 4,1 tys. mieszkań stanowiły mieszkania znajdujące się w zasobach mieszkaniowych miasta (mieszkania komunalne), w tym blisko 0,6 tys. – mieszkania socjalne.

Sytuacja w zakresie zasobów mieszkaniowych wyrażona liczbą mieszkań w relacji do liczby mieszkańców miasta poprawiła się w latach 2010-2014, jednak po zmianie administracyjnej granic miasta uległa pogorszeniu. W 2010 r. liczba mieszkań w Zielonej Górze w przeliczeniu na 1000 ludności wyniosła 401,5, w 2014 r. – 422,7, a w 2015 r. obniżyła się do 415,1, osiągając jedną z dwóch najniższych wartości prezentowanego wskaźnika wśród miast wojewódzkich (obok Rzeszowa – 396,7).

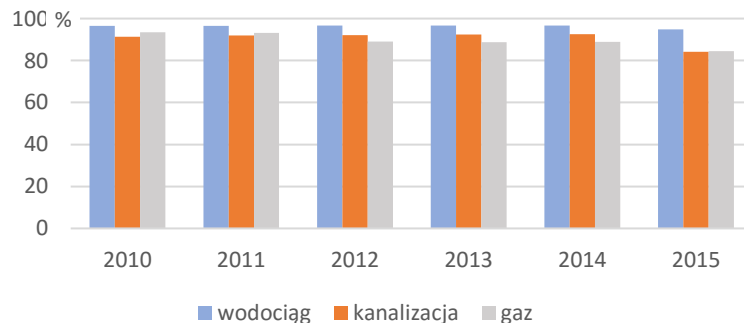
W 2015 r. na 1 mieszkanie w Zielonej Górze przypadało 2,4 osób, tj. więcej niż większości miast wojewódzkich, przy najbardziej korzystnych wartościach prezentowanego wskaźnika w Warszawie (1,9 osób na 1 mieszkanie) oraz w Łodzi (2,0).

Pogorszeniu uległy także dane dotyczące wyposażenia mieszkań w instalacje. W 2015 r. zmniejszył się odsetek mieszkań wyposażonych w wodociąg (do 99,6% wobec 99,9% w latach 2010-2014). Spośród miast wojewódzkich najmniejszy udział mieszkań wyposażonych w wodociąg występuje w Łodzi (97,4%), w Kielcach (98,6%), w Lublinie (99,0%) oraz w Krakowie i Bydgoszczy (po 99,5%), a największy w Gorzowie Wlkp., Poznaniu, Gdańsku i Szczecinie (po 99,9%) oraz w Olsztynie (100,0%). Odsetek mieszkań wyposażonych w łazienkę w 2015 r. w Zielonej Górze wyniósł 97,4%, wobec 97,8% w latach 2010-2013 i 97,9% – w 2014 r.), przy rozpiętości tego wskaźnika w miastach wojewódzkich od 89,2% w Łodzi do 98,9% w Olsztynie. W 2015 r. zmniejszył się także udział mieszkań wyposażonych w centralne ogrzewanie, które w 2015 r. stanowiły 93,4% ogółu mieszkań w zasobach mieszkaniowych miasta (wobec wzrostu ich odsetka o 0,1 pkt. proc. rocznie notowanego w poprzednich latach (od 93,7% w 2010 r. do 94,1% w 2014 r.)). Zielona Góra jest jednak jednym z sześciu miast wojewódzkich o najwyższym odsetku mieszkań wyposażonych w centralne ogrzewanie wraz z Kielcami (94,4%), Warszawą (95,4%), Białymstokiem (95,7%), Olsztynem (95,9%) i Rzeszowem (96,0%). Najmniejszy udział mieszkań wyposażonych w centralne ogrzewanie w ogóle mieszkań notuje się w Katowicach (80,2%) i w Łodzi (80,5%).

Mieszkania na 1000 mieszkańców

Korzystający z instalacji w % ogółu ludności

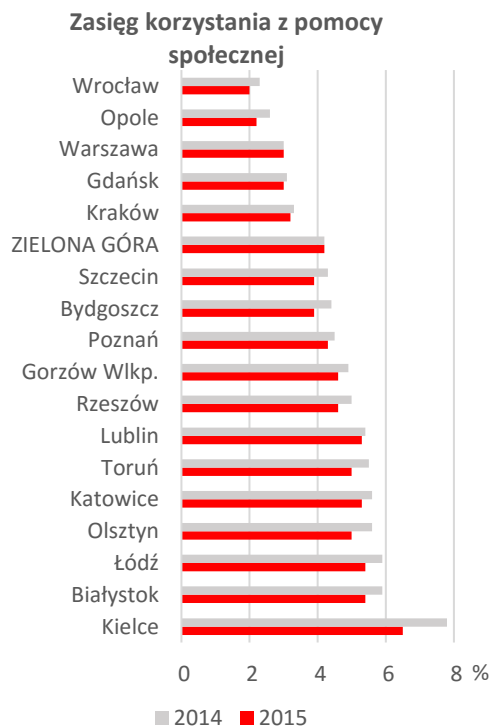
Stosunkowo wysoki odsetek mieszkańców miasta korzystających z gazu

Po połączeniu miasta z gminą Zielona Góra zmniejszył się rosnący w latach 2010-2014 odsetek ludności korzystającej z wodociągu (w 2010 r. wyniósł 96,5%, w 2014 r. - 96,7%, a w 2015 r. - 94,8%). Podobna tendencja zarysowała się w przypadku odsetka ludności korzystającej z kanalizacji (który wzrósł z 91,3% w 2010 r. do 92,5% w 2014 r., jednak w 2015 r. obniżył się do 84,2%). Wartości obu prezentowanych wskaźników w 2015 r. ukształtowały się na najniższym poziomie wśród miast wojewódzkich.

Odsetek ludności korzystającej z gazu w Zielonej Górze, podobnie jak w większości miast wojewódzkich, zmniejszał się w prezentowanym okresie. W 2015 r. wyniósł 84,5% (wobec 93,4% w 2010 r. i 88,9% w 2014 r.), lokując Zieloną Górę w grupie pięciu miast wojewódzkich o najwyższej wartości omawianego wskaźnika (obok Szczecina, Lublina, Rzeszowa i Białegostoku).

Pomoc społeczna

W 2015 r. z ogółu ludności miasta 4,2% stanowiły osoby w gospodarstwach domowych objętych środowiskową pomocą społeczną, tj. pomocą udzielaną ludności w gospodarstwach domowych w miejscu zamieszkania, za pośrednictwem ośrodka pomocy społecznej⁹. Było to 5,8 tys. osób¹⁰ zamieszkujących łącznie blisko 3 tys. gospodarstw domowych. Największy zasięg korzystających z pomocy społecznej notuje się w populacji osób w wieku przedprodukcyjnym (w 2015 r. 7,3% wobec 7,5% w 2014 r. i 8,3% w 2010 r.). W pozostałych miastach wojewódzkich wskaźnik ten kształtował się na poziomie od 3,1% we Wrocławiu i 3,5% w Opolu do 10,0% w Łodzi, 10,3% w Lublinie i 12,8% w Katowicach.

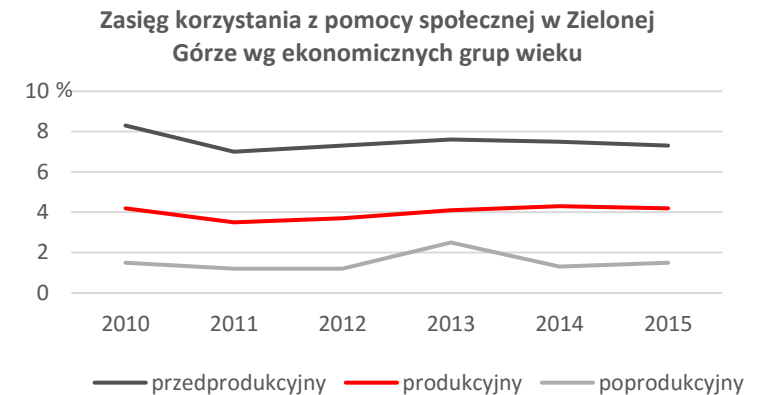
W populacji ludności w wieku produkcyjnym osoby w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy społecznej stanowią 4,2%, przy największym zasięgu korzystania z pomocy społecznej w tej grupie ludności w Kielcach (6,2%) oraz w Białymstoku i Łodzi (po 5,3%), a najmniejszym w Opolu (1,9%).

Zielona Góra jest jednocześnie drugim miastem wojewódzkim w kraju (po Wrocławiu) o najmniejszym zasięgu korzystania z pomocy społecznej w grupie ludności w wieku poprodukcyjnym. Osoby z tej grupy wieku w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy społecznej stanowiły 1,5% ogółu ludności w wieku poprodukcyjnym w mieście (we Wrocławiu 1,4%) wobec najwyższych wartości prezentowanego wskaźnika w Poznaniu (4,1%) i Kielcach (5,6%).

Rodzice co siódmego dziecka w wieku do 17 lat otrzymują zasiłek rodzinny

W 2015 r. około 2,0 tys. rodzin w Zielonej Górze otrzymywało zasiłki rodzinne na dzieci. Po zmianie administracyjnej granic miasta, liczba dzieci w wieku do 17 lat, na które rodzice otrzymywali zasiłek rodzinny wzrosła do 3,4 tys. (z 2,8 tys. w 2014 r.), była jednak mniejsza niż w 2010 r. (3,9 tys.). Należy jednak podkreślić, że w poszczególnych latach prezentowanego okresu odsetek dzieci w wieku do 17 lat, na które rodzice otrzymywali zasiłek rodzinny znacząco się zmniejszył: z 20,2% w 2010 r. do 14,4% w 2014 r. i 14,3% w 2015 r.

W 2015 r. z ogółu osób objętych środowiskową pomocą społeczną 79,4% stanowiły osoby poniżej kryterium dochodowego¹¹. Ubóstwo było najczęściej występującym powodem przyznania pomocy społecznej (w przypadku 2,3 tys. osób). Znacząca była także liczba osób objętych pomocą społeczną z powodu niepełnosprawności i długotrwałej lub ciężkiej choroby (po 1,6 tys.) oraz bezrobocia (1,3 tys.).

⁹ Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy społecznej w ludności ogółem to tzw. zasięg korzystania z pomocy społecznej.

¹⁰ Dane zawierają liczbę osób, członków gospodarstw domowych, które w danym roku skorzystały ze świadczeń pomocy społecznej. Każda osoba została ujęta tylko raz, bez względu na rodzaj i częstotliwość otrzymanych świadczeń. Dane prezentuje się łącznie z osobami bezdomnymi.

¹¹ Zbiorowość poniżej kryterium dochodowego oznacza, że dochód w rodzinie na osobę nie był wyższy, niż ustalone w ustawie kryterium do uzyskania świadczenia pieniężnego. To kryterium do 30 września 2012 r. wynosiło dla osoby w rodzinie 351 zł, a dla osoby samotnie gospodarującej 477 zł. Od 1 października 2012 r. to kryterium wynosi odpowiednio: 456 zł i 542 zł. Wyższe kryterium dochodowe obowiązuje w przypadku świadczeń realizowanych nieodpłatnie w ramach Programu Rządowego "Pomoc Państwa w zakresie dożywiania" oraz w ustalonych przez gminy zasadach odpłatności za usługi opiekuńcze.

Edukacja

W roku szkolnym 2015/2016 na terenie Zielonej Góry funkcjonowało 49 placówek wychowania przedszkolnego, tj. o 8 więcej niż przed zmianą administracyjną granic miasta. Było to 41 przedszkoli (spośród których 63,4% stanowiły przedszkola prowadzone przez jednostki samorządu gminnego), 3 oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych i 5 punktów przedszkolnych.

Stopień upowszechnienia edukacji przedszkolnej w populacji dzieci w wieku 3-5 lat zwiększył się w ciągu 5 lat o 8 p. proc.

W roku szkolnym 2015/2016 wychowaniem przedszkolnym w Zielonej Górze objętych było 4,7 tys. dzieci, tj. o 1,5% więcej niż w roku poprzednim i o 14,3% więcej niż pięć lat wcześniej. Na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 95,8% ogółu dzieci w wieku 3-5 lat (wobec 96,9% przed rokiem i 87,8% w roku 2010/2011), w tym 103,6%¹² pięcioletków (102,5% w roku 2014/2015), 92,6% czterolatków (102,6%) i 91,1% trzylatków (86,2%). Spośród miast wojewódzkich największy odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym zanotowano w Lublinie (101,2%), Warszawie (100,7%) i Opolu (100,2%).

Na 100 miejsc w placówce wychowania przedszkolnego przypadało 86 dzieci w wieku 3-5 lat, tj. o 4 więcej niż w roku szkolnym 2014/2015, natomiast o 7 mniej w porównaniu z rokiem 2010/2011.

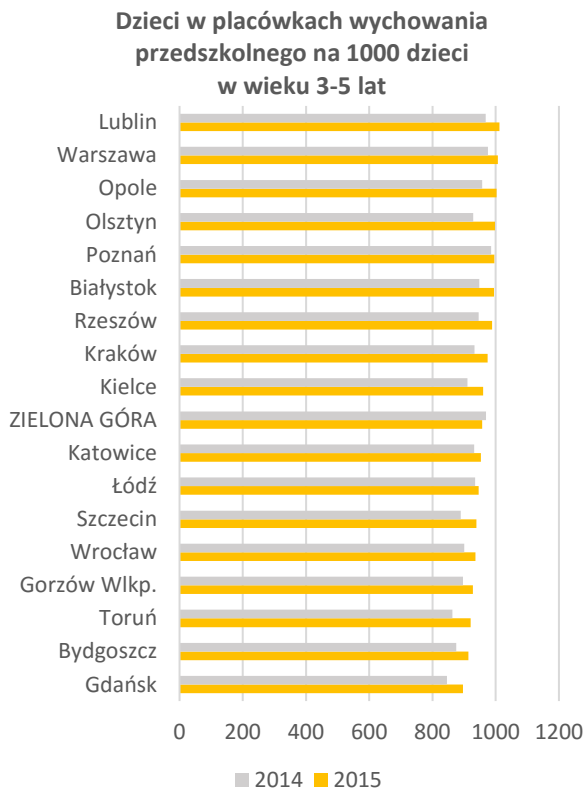
Liczba uczniów szkół podstawowych wzrosła o ponad 30%

W roku szkolnym 2015/2016 w Zielonej Górze funkcjonowało 27 szkół podstawowych, tj. o 8 więcej niż przed rokiem i o 10 więcej w porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011. Jednostki sektora publicznego prowadziły 77,8% szkół podstawowych. W szkołach tych kształciło się 94,7% ogólnej liczby uczniów tego typu szkół. W wyniku włączenia obszaru wiejskiego do miasta, udział sektora prywatnego w liczbie prowadzonych szkół podstawowych zmniejszył się w stosunku do roku poprzedniego do 22,2%, jednak był prawie 2-krotnie większy niż pięć lat wcześniej (11,8%).

Liczba uczniów szkół podstawowych wzrosła w roku szkolnym 2015/2016 w porównaniu z rokiem poprzednim o 2,2 tys., tj. do 9,1 tys. Z jednej strony wzrost ten był związany z obowiązkiem szkolnym nałożonym na wszystkie dzieci 6-letnie od tego roku szkolnego, z drugiej – wynikał z włączenia szkół gminnych w obszar miasta. Współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych (dzieci w wieku 6–12 lat) w roku szkolnym 2015/2016 wyniósł 96,5%, w roku 2014/2015 – 101,9%¹³. Wyższy niż w Zielonej Górze współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych zanotowano w 7 miastach wojewódzkich, w tym najwyższy w Poznaniu (103,9%). Najniższa wartość tego wskaźnika była w Kielcach (91,2%).

W roku szkolnym 2014/2015 szkoły podstawowe ukończyły 1,1 tys. osób (o 20,1% więcej w porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym oraz o 13,5% więcej niż pięć lat wcześniej).

W roku szkolnym 2015/2016 w Zielonej Górze działało 17 gimnazjów dla dzieci i młodzieży (łącznie ze specjalnymi), tj. o 1 więcej w porównaniu z rokiem szkolnym 2014/2015 i o 3 więcej w stosunku do roku 2010/2011. Liczba uczniów gimnazjów w roku szkolnym 2015/2016 wyniosła 3,7 tys., tj. o 7,8% więcej w porównaniu z rokiem szkolnym 2014/2015 i o 3,3% więcej w stosunku do roku 2010/2011. Jednostki sektora publicznego prowadziły 76,5% gimnazjów dla dzieci i młodzieży, w których kształciło się 93,5% ogółu gimnazjalistów

¹² Wskaźnik na poziomie wyższym niż 100% wynika z uczęszczania do placówek w Zielonej Górze dzieci spoza miasta.

¹³ Do wyznaczenia współczynnika w roku szkolnym 2014/2015 oprócz ludności w wieku 7-12 lat ujęta została połowa liczby dzieci w wieku 6 lat.

Współczynnik skolaryzacji netto dla gimnazjów (młodzieży w wieku 13-15 lat) w roku szkolnym 2015/2016 wyniósł 101,7% wobec 115,5% w roku poprzednim. Wartość współczynnika skolaryzacji netto wyższa niż 100% była spowodowana uczęszczaniem do gimnazjów w Zielonej Górze uczniów spoza miasta. Po rozszerzeniu granic miasta wartość współczynnika skolaryzacji w naturalny sposób uległa obniżeniu. Wyższy niż 100% wskaźnik skolaryzacji notuje się także w 10 innych miastach wojewódzkich, w tym najwyższy w Olsztynie (109,2%), Rzeszowie (107,8%) i Poznaniu (105,0%).

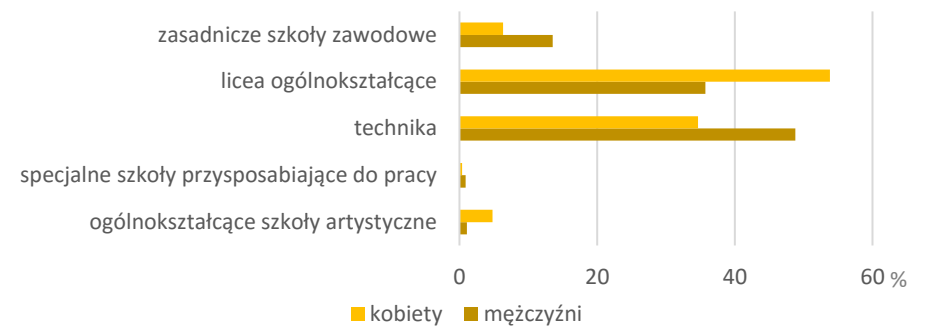
W roku szkolnym 2014/2015 gimnazja dla młodzieży (łącznie ze szkołami specjalnymi) ukończyło 1,1 tys. osób (o 9,7% więcej w porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym, natomiast o 8,6% mniej niż pięć lat wcześniej).

Największą popularnością wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych cieszyły się te szkoły, które dawały możliwość uzyskania świadectwa dojrzałości i kontynuowania nauki w szkołach wyższych; w szkołach tych pobierało naukę 91,5% ogółu uczniów szkół ponadgimnazjalnych

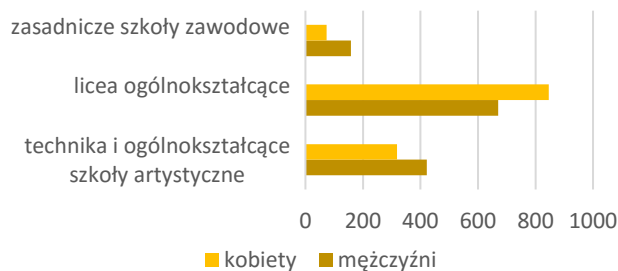
W roku szkolnym 2015/2016 do 34 szkół ponadgimnazjalnych w Zielonej Górze uczęszczało 8,3 tys. uczniów. W prezentowanym okresie liczba szkół ponadgimnazjalnych oraz liczba uczniów tych szkół w Zielonej Górze zmniejszyła się, co wynika m.in. z malejącej liczby ludności w wieku szkolnym oraz ze stopniowej likwidacji wyżej opisanych typów szkół. W roku szkolnym 2015/2016 liczba szkół ponadgimnazjalnych była o 5,6% mniejsza niż w roku poprzednim i o 12,8% mniejsza w porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011. Liczba uczniów uczęszczających do szkół ponadgimnazjalnych zmniejszyła się o 5,7% w skali roku i o 19,4% w skali 5 lat.

Wśród młodzieży uczącej się w szkołach ponadgimnazjalnych (łącznie ze specjalnymi) płeć jest istotnym czynnikiem determinującym wybór szkoły. W roku szkolnym 2015/2016 kobiety stanowiły 53,8% uczniów liceów ogólnokształcących, rzadziej wybierały technika, w których ich odsetek wynosił 39,5% (łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe). Najmniejszy udział kobiet wystąpił wśród uczniów zasadniczych szkół zawodowych – 6,7% (łącznie ze specjalnymi szkołami przysposabiającymi do pracy).

Struktura młodzieży uczącej się w szkołach ponadgimnazjalnych według płci w roku szkolnym 2015/2016

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych z roku szkolnego 2014/2015 według płci

W roku szkolnym 2014/2015 odnotowano 2,5 tys. absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, wśród których największą grupę stanowili absolwenci liceów ogólnokształcących (60,9%) i techników (27,1%), a odsetek absolwentów zasadniczych szkół zawodowych wynosił 9,0%. Absolwenci szkół specjalnych przysposabiających do pracy i ogólnokształcących szkół artystycznych stanowili niewielki odsetek ogólnej populacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, odpowiednio 0,3% i 1,6%.

W porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym, łączna liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z roku szkolnego 2014/2015 zmniejszyła się o 0,1 tys. osób (3,8%). W stosunku do roku szkolnego 2010/2011 ich liczba natomiast była wyższa o 0,2 tys. osób (9,5%).

W roku szkolnym 2015/2016 w Zielonej Górze działało również 20 szkół policealnych, w których kształciło się 2,9 tys. osób, pięć lat wcześniej w 30 szkołach policealnych uczyło się 4,5 tys. osób.

Na terenie miasta funkcjonuje Uniwersytet Zielonogórski – największa uczelnia publiczna w województwie. W roku akademickim 2015/2016 kształciło się w niej 12,1 tys. studentów, tj. 73,3% ogółu studiujących w województwie. W okresie pięciu lat liczba studiujących na uczelni zmniejszyła się o 25,1%, a liczba absolwentów o 19,2%. Zmieniła się także struktura kształcenia. Spadła m. in. popularność kierunków pedagogicznych, wzrosła natomiast związanych z kształceniem w zakresie nauk technicznych. W roku akademickim 2015/2016 najczęściej osób studiowało w ramach grup kierunków technika, przemysł i budownictwo (25,2%) oraz biznes, administracja i prawo (17,5%). Najmniejszy odsetek studentów był na kierunkach humanistycznych (11,5%) i społecznych (10,0%).

Kultura

W 2015 r. w Zielonej Górze funkcjonowało 20 bibliotek publicznych, w tym 18 filii bibliotecznych. Liczba bibliotek publicznych wzrosła o 7 w stosunku do 2014 r. i o 6 w porównaniu z 2010 r. Działalność rozpoczęły także 3 punkty biblioteczne. Poziom czytelnictwa w mieście, mierzony liczbą czytelników w bibliotekach publicznych, był wyższy niż w 2014 r. (o 7,5%). Liczba zarejestrowanych użytkowników aktywnie wypożyczających w 2015 r. wzrosła do 25,1 tys. (w 2014 r. – 23,4 tys.). Było to jednak o 2,8% czytelników mniej niż w 2010 r. W porównaniu z 2014 r. biblioteki publiczne odnotowały wzrost wypożyczeń księgozbioru na zewnątrz o 9,3%. Wskaźnik wypożyczeń w przeliczeniu na jednego czytelnika zwiększył się w 2015 r. do 15,9 woluminu (wobec 15,6 w 2014 r. i 13,7 w 2010 r.).

Relacja liczby czytelników do liczby mieszkańców Zielonej Góry pogorszyła się w odniesieniu do lat ubiegłych. W 2015 r. na 1000 mieszkańców przypadało 181 czytelników, tj. o 8% mniej niż w 2014 r. i o 16,7% mniej niż w 2010 r. Pod względem liczby czytelników przypadających na 1000 mieszkańców Zielona Góra uplasowała się na 12. miejscu wśród miast wojewódzkich. Wiodącymi miastami w tym zakresie były: Opole (295) i Kraków (288).

W 2015 r. w Zielonej Górze funkcjonowały 3 domy i ośrodki kultury oraz 1 klub (w 2014 r. – 3). Placówki te zorganizowały 375 imprez (w 2014 r. – 360), w których wzięło udział 358,9 tys. uczestników (w 2014 r. – 173,0 tys.). Najczęściej organizowane były koncerty (29,9%), warsztaty (17,3%) oraz pokazy teatralne (13,6%). W instytucjach tych działało 50 grup artystycznych, które zrzeszały 0,8 tys. członków. Najliczniej występowały grupy teatralne (17), taneczne oraz wokalne i chóry (po 11). Przeciętnie 1 grupa artystyczna liczyła 17 osób. Wśród członków grup artystycznych przeważały dzieci i młodzież szkolna (76,2%), 14,6% stanowiły osoby powyżej 60 roku życia.

W domach, ośrodkach kultury i klubach prowadzone były także liczne koła (kluby), tj. systematyczne zajęcia o określonym profilu tematycznym w zorganizowanych grupach. W 2015 r. działalność prowadziło 189 kół (135 w 2014 r.), w zajęciach których wzięło udział 2,5 tys. osób (1,8 tys. w 2014 r.). Przeciętna liczba uczestników 1 koła wyniosła 13, przy czym najwięcej członków skupiały koła turystyczne i sportowo-rekreacyjne (przeciętnie 17), taneczne (16) oraz literackie (15). W 2015 r. wskaźnik uczestnictwa ludności w działalności kół (liczba członków kół na 1 000 ludności) dla Zielonej Góry wyniósł 18 (w 2014 r. – 15).

Według stanu w dniu 31 XII 2015 r. w Zielonej Górze prowadziły działalność 2 muzea (łącznie z oddziałami; w 2014 r. – 1). Po połączeniu z gminą, w obszarze miasta znalazło się muzeum etnograficzne. Muzea w 2015 r. zwiedziło 62,2 tys. osób (tj. o 139,2% więcej w porównaniu z rokiem poprzednim), w tym 19,2 tys. osób bezpłatnie. Zorganizowane grupy młodzieży szkolnej stanowiły 33,0% ogółu zwiedzających. W trakcie „Nocy Muzeów” z możliwości zwiedzenia placówek skorzystało 2,5 tys. osób (o 6,8% więcej niż w 2014 r. i o 22,9% więcej niż w 2010 r.), natomiast z okazji innych imprez okolicznościowych muzea zwiedziło 12,9 tys. osób.

W Zielonej Górze w 2015 r. działały 3 galerie i salony sztuki (4 w 2014 r.), które zorganizowały w kraju 35 wystaw, tj. o 22,2% mniej niż przed rokiem. Z kolei liczba zwiedzających galerie i salony sztuki wzrosła o 20,0% w stosunku do 2014 r. i prawie podwoiła się w porównaniu z 2010 r.

Według stanu na koniec 2015 r. w mieście działały 2 kina stałe, tj. o 1 mniej w porównaniu z poprzednim rokiem. Dysponowały one 10 salami z 1,5 tys. miejsc na widowni (spadek o 0,3 tys.). W badanym roku kina zgromadziły 561,3 tys. widzów, tj. o 10,5% więcej niż w poprzednim roku (o 8,1% więcej niż w 2010 r.). Pod względem frekwencji w kinach, Zielona Góra ze wskaźnikiem 4045 widzów na 1000 mieszkańców zajęła 4 miejsce wśród miast wojewódzkich (za Rzeszowem, Poznaniem i Katowicami).

Na terenie Zielonej Góry funkcjonowały także teatr i filharmonia, które w ramach prowadzonej działalności scenicznej organizowały liczne koncerty i przedstawienia.

